

Beleidskader Economische kracht 2026 -2029

Voorwoord

De afgelopen vier jaar heeft de gemeente Steenbergen vol overtuiging gewerkt aan de economische ontwikkeling van onze regio. Met focus op de vier pijlers agrofood, bedrijventerreinen, vrijetijdseconomie en zorg economie hebben we de afgelopen jaren samen met partners een stevige basis gelegd. Er zijn mooie resultaten geboekt! Ook heeft deze periode waardevolle inzichten opgeleverd waar we de komende jaren graag mee aan de slag gaan.

Tijd voor een herijking van het beleid

Veranderende economische en maatschappelijke omstandigheden, nieuwe ambities en de behoefte aan meer focus en doorontwikkeling vormen de aanleiding voor een herijking van ons economisch beleid. Het is tijd voor een aangescherpte koers, die recht doet aan wat we geleerd hebben en gericht is op de toekomst.

Daarom richten we ons in dit vernieuwde beleidskader op drie krachtige speerpunten: Plantaardig, Lokaal MKB en Vrijetijdseconomie. Deze speerpunten sluiten naadloos aan bij de regionale kracht van West-Brabant, de maatschappelijke opgaven van deze tijd én de economische kansen die we willen verzilveren.

Trots op onze economische kracht

Als gemeente zijn we trots op onze koploperspositie in de plantaardige sector. Steenbergen is innovatief, vooruitstrevend en toonaangevend binnen West-Brabant. Een positie die we met overtuiging verder willen versterken. Ook het lokale midden- en kleinbedrijf verdient een prominente plek: het vormt de motor van werkgelegenheid, draagt bij aan de leefbaarheid in onze kernen en zorgt voor economische veerkracht. Binnen de vrijetijdseconomie zien we niet alleen economische waarde, maar ook een bijdrage aan het welzijn van onze inwoners. Toerisme en recreatie bevorderen vitale kernen, ontmoeting, beweging en de leefbaarheid.

Samen vooruit

De herijking van het beleidskader is samen met ondernemersverenigingen, professionele partners en het (recreatieve) bedrijfsleven opgesteld. Wij willen hen hartelijk bedanken voor de medewerking. Uiteindelijk zijn zij straks ook onmisbare partners in de uitvoering. De contouren van het uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding, en ook daarin is samenwerking de sleutel tot succes.

Dit beleidskader biedt richting voor de periode 2026–2029. Het is een uitnodiging om samen verder te bouwen aan een sterk, duurzaam en vitaal economisch Steenbergen. Wij kijken uit naar een krachtige voortzetting van de samenwerking en willen iedereen die heeft meegedacht en bijgedragen aan dit traject van harte bedanken.

Met trots presenteren wij u dit herijkte beleidskader, waarin we koers houden én vernieuwen voor een sterk, duurzaam en vitaal economisch Steenbergen.

Wethouder Gommeren en wethouder Remery

Hoofdstuk 1 Procesbeschrijving

Voor het opstellen van het Beleidskader Economische kracht 2026 – 2029 zijn verschillende stappen ondernomen, waaronder een terugblik op het beleidskader 2022-2025, een vooruitblik naar 2040 en een procesbeschrijving van hoe het herijkte kader tot stand is gekomen.

1.1 Evalueren beleidskader en uitvoeringsprogramma 2022 – 2025

In het beleidskader 2022 – 2025 was een stevige basis gelegd om te komen tot het versterken van de Steenbergse economie. Jaarlijks is gerapporteerd over de stand van zaken van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma. Deze activiteiten droegen bij aan het behalen van de doelstellingen opgenomen in het beleidskader.

Volgens het gedachtegoed Plan – Do – Check – Act heeft de laatste rapportage in het voorjaar van 2025 plaatsgevonden. In de rapportage over de stand van zaken is een paragraaf toegevoegd hoe de resultaten hebben bijgedragen aan de doelstellingen welke zijn geformuleerd in het beleidskader. Vervolgens is het beleidskader geëvalueerd. Voor deze evaluatie is gebruik gemaakt van de Economische Barometer

2023¹, de voorlopige cijfers uit de economische barometer 2024 en het rapport Eénmeting Toerisme en recreatie gemeente Steenberghe 2023 van Ginder².

Een samenvatting van de evaluatie van het beleidskader is weergegeven in hoofdstuk 2. De volledige evaluatie is in bijlage 1 opgenomen.

1.2 Richten op 2040

In het najaar van 2024 is een intensief traject doorlopen om een gemeentelijk beeld te krijgen waar Steenberghe in 2040 zou willen staan. Een van de uitdagingen voor een toekomstbestendig Steenberghe is namelijk een gezonde bevolkingsopbouw (jongeren-ouderen, werkenden-niet-werkenden). De verwachting is dat de bevolkingskrimp die op de langere termijn optreedt negatieve effecten heeft voor de sociale en economische positie van de gemeente. Voorzieningen en leefbaarheid komen daarmee onder druk te staan. Bovendien heeft Steenberghe een aantal grote maatschappelijke opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, woningbouwopgave en de transitie van landbouw.

De gevolgen van deze ontwikkeling zijn te merken in bijna alle beleidsvelden, van onder andere het woonbeleid en de arbeidsmarkt tot het zorgbeleid en de onderwijshuisvesting. Deze trends willen we graag zien te doorbreken en daarvoor is groei nodig. De Gemeente Steenberghe wil actief inzetten op een toekomstbestendige gemeente waarin het goed wonen, werken, ondernemen en verblijven is.

Vanuit economisch perspectief is aan bovengenoemd traject een grote bijdrage geleverd. In hoofdstuk 3 wordt in de economische analyse stil gestaan bij deze economische invalshoek. Vervolgens is het de kunst om in vierjaarlijkse termijnen het beleidskader, en het daarbij behorende uitvoeringsplan, dusdanig op te stellen dat we stapje voor stapje dichterbij de doelen voor 2040 komen.

1.3 Participatie

Op basis van de evaluaties en analyses is gekozen om het herijkte beleidskader op drie pijlers te laten rusten: plantaardig, lokale economie en vrijetijdseconomie (zie hoofdstuk 4 Conclusie). Deze pijlers zijn in het programmteam verder uitgewerkt en in een ambtelijke werkgroep besproken. Medewerkers uit andere taakvelden hebben hun aanvullingen en raakvlakken kunnen bespreken en inbrengen. Deze informatie, suggesties, reacties en aanwijzingen hebben nieuwe inzichten toegevoegd en zo aan de conceptuele koers van het voorliggende document bijgedragen. Dit vormt de richting aan de gemeentelijke koers voor de komende vier jaar. Met deze richting is een participatietraject opgestart.

Participatie heeft met ondernemers, ondernemersverenigingen en professionele instellingen plaatsgevonden via de trede Consulteren (formele dialoog). Voor deze trede wordt gekozen, omdat de gemeentelijke economische richting het kader vormt waarbinnen geparticipeerd kan worden. Ruimte voor een hogere trede van participeren is er dan niet, maar we wilden ondernemers en professionele instellingen wel mee laten denken en de ruimte geven om de economische richting te verrijken en vanuit hun ervaringen aan te laten vullen. In bijlage 2 is een overzicht van de betrokken ondernemers, ondernemersverenigingen en professionele instellingen opgenomen.

Na vaststelling van het herijkte Beleidskader Economische kracht 2026 – 2029 zal een Uitvoeringsprogramma 2026 – 2029 opgesteld worden. Hierover zal met alle belangstellenden via trede Coproduceren / Samenwerken (gezamenlijke planvorming) een participatietraject gevoerd worden. Het gaat dan namelijk over de hoe-vraag; welke activiteiten willen we gaan uitvoeren om de doelstellingen uit het beleidskader te gaan halen. Deze activiteiten hoeven niet alleen door de gemeente uitgevoerd te worden. Ook externe partijen kunnen dat gaan doen.

Hoofdstuk 2 Evaluatie Economische kracht 2022 – 2025

Zoals benoemd in het vorige hoofdstuk is het beleidskader 2022-2025 op meerdere vlakken geëvalueerd. In hoofdstuk 2 leest u een samenvatting van de uitkomsten van deze evaluatie.

2.1 Samenvatting Evaluatie Beleidskader Economische Kracht 2022–2025

De gemeente Steenberghe heeft de afgelopen jaren onder het motto “Samen voor een sterke economie” ingezet op het versterken van haar economische fundament. Met keuzes voor de pijlers Agrofood, Bedrijventerreinen, Vrijetijdseconomie en Zorgeconomie is gewerkt aan een toekomstbestendig onderne-

1) Collegebesluit 5 november 2024

2) Collegebesluit 3 juni 2025

mersklimaat. De evaluatie laat positieve trends zien, maar ook ruimte voor aanscherping van doelen en indicatoren.

De evaluatie vormt de basis voor een herijking van het economisch beleid in een nieuw beleidskader. Door middel van jaarlijkse monitoring heeft de gemeente gepoogd de ingezette koers te volgen, bij te stellen waar nodig is en voort te bouwen op successen die zijn behaald. De evaluatie laat zien dat de ingezette koers leidt tot een positieve ontwikkeling van de Steenbergse economie en de geïdentificeerde doelstellingen en ondersteunende indicatoren. Hierbij dient te worden aangegeven dat de cijfers tot en met 2024 beschikbaar zijn. De meest recente cijfers van de toegevoegde waarde en de cijfers uit het Ginder-onderzoek dateren uit 2023.

De term duurzaamheid is een verzamelnaam voor klimaatadaptatie, circulariteit, energietransitie en biodiversiteit in dit beleidskader.

De volledige evaluatie is in bijlage 1 toegevoegd.

2.2 Algemene economische ontwikkeling

De totale toegevoegde waarde in de gemeente is sinds 2020 fors gestegen, met een post-COVID-herstel dat de economie richting de €570 miljoen bracht in 2022. De toegevoegde waarde is het verschil tussen de marktwaarde van productie en de daarvoor ingekochte grondstoffen. Het is dus gelijk aan de omzet minus het aankoopbedrag (niet gelijk aan omzet minus de kosten, dit is winst). De toegevoegde waarde drukt de economische essentie van produceren uit, namelijk het toevoegen van waarde aan een goed. Het aantal bedrijven en werkgelegenheid zijn eveneens toegenomen, waarbij vooral het aantal startende ondernemers een opwaartse lijn vertoont. Toch blijft de uitgaande pendel van arbeidskrachten een punt van aandacht.

- o De totale toegevoegde waarde steeg van 490 miljoen euro in 2020 naar 570 miljoen euro in 2023
- o Het aantal banen steeg van 7779 in 2020 naar 8463 in 2024
- o Het aantal bedrijven steeg van 2218 in 2020 naar 2659 in 2024

2.3 Agrofood: koploper in plantaardig en innovatie

De Agrofoodsector toont zowel kwantitatieve als kwalitatieve groei. De toegevoegde waarde nam toe, maar bleef procentueel stabiel doordat ook andere sectoren groeiden. Steenberg positioneert zich succesvol als hotspot voor plantaardige innovatie binnen het AFC Nieuw-Prinsenland, mede dankzij sterke onderwijs- en bedrijfsnetwerken en deelname aan de Regio Deal “West-Brabants Welvaren”.

De focus op plantaardig vormt een strategische keuze voor de toekomst.

- o De toegevoegde waarde van de sector Agrofood steeg van 144,9 miljoen euro in 2020 naar 163,5 miljoen euro in 2023
- o Het AFC Nieuw-Prinsenland is erkend als toonaangevende hotspot voor agrofood en plantaardige ontwikkelingen. Dit komt tot uiting in de bezoeken van Koningin Maxima, de commissaris van de Koning en diverse staten- en Kamerleden, maar ook in bijvoorbeeld de samenwerking tussen REWIN, provincie, Cosun en de gemeente bij de vestiging van een scale-up fabriek op het AFC.
- o Contacten met onderwijs zijn hechter geworden en er is een grote interesse ontstaan voor het ontwikkelen van een innovatiecampus.

Conclusie Agrofood

De gemeente Steenberg heeft zich succesvol gepositioneerd als aanjager van het regionale Plantbased en Biobased-programma. Dankzij een krachtig ecosysteem van agrarische bedrijven, kennisontwikkeling en samenwerking binnen het AFC Nieuw-Prinsenland, maar ook met de traditionele agrarische sector, speelt Steenberg een vooraanstaande rol in de eiwittransitie, verduurzaming en robotisering van de landbouw. Voor de toekomst blijft deze sector van strategisch belang. De inzet op innovatie, duurzaamheid en kennisdeling maakt de plantaardige sector tot een groene motor van de lokale economie.

2.4 Bedrijventerreinen: groei en verduurzaming

De bedrijventerreinen kenden een sterke economische en ruimtelijke ontwikkeling. De toegevoegde waarde steeg licht en met de programmastatus voor Reinierpolder III wordt uitbreiding van vestigingsruimte mogelijk gemaakt. Daarnaast werken bedrijven toe naar het energieneutraal maken van de bedrijfsprocessen. Dit doen ze bijvoorbeeld door het opwekken van zonne-energie en het gezamenlijk oppakken van energievraagstukken.

- o De toegevoegde waarde op bedrijventerreinen steeg van 112 miljoen euro in 2020 naar 128 miljoen euro in 2023

- o Waardering vestigingsklimaat steeg van 5,2 (2017) naar 6,0 (2025)
- o Het aantal banen op bedrijventerreinen steeg van 1860 in 2020 naar 2168 in 2024

Conclusie bedrijventerreinen

De gemeente Steenberghe heeft stappen gezet in het uitbreiden én toekomstbestendig maken van haar bedrijventerreinen. Ondanks beperkte fysieke groei ruimte, is de economische meerwaarde van deze terreinen versterkt.

Door in te zetten op duurzaamheid, modernisering en strategische uitbreiding blijft bedrijvigheid op de bedrijventerreinen een robuuste drager van de Steenbergse economie. Samen met de bedrijvigheid in onze centrumgebieden en op het platteland vormen zij komende jaren een sterke basis voor onze lokale economie.

2.5 Vrijetijdseconomie: versterking leefbaarheid en beleving

De Vrijetijdseconomie heeft zijn economische én maatschappelijke rol verstevigd. Bestedingen en overnachtingen namen fors toe, met een stijging van 8,3 naar 11 miljoen euro aan toeristische bestedingen tussen 2021 en 2023. Het aantal overnachtingen groeide van 29.300 naar 35.700. De koppeling met Agrofood en het buitengebied draagt bij aan de identiteit en aantrekkelijkheid van Steenberghe als recreatieve bestemming.

Een belangrijk beleidsdoel was het erkennen van de thema's Agrofood en landbouw binnen de Vrijetijdseconomie. Deze koppeling komt duidelijk terug in initiatieven in het buitengebied, waar ondernemers inspelen op recreatieve routes, streekproducten en kleinschalige horeca. De gemeente heeft ingezet op het vernieuwen van routes, beleving en het versterken van de verbinding tussen stad en land.

Conclusie Vrijetijdseconomie

De vrijetijdseconomie draagt bij aan zowel economische vitaliteit als maatschappelijk welzijn. De sector ondersteunt het behoud van voorzieningen, stimuleert lokale bestedingen en verhoogt de leefbaarheid in de kernen.

De groei van het verblijfstoerisme versterkt deze rol nog verder: toeristen brengen niet alleen bestedingen mee, maar helpen voorzieningen in kleinere kernen levensvatbaar en toekomstbestendig te houden.

Voor de toekomst blijft deze dubbele waarde essentieel: de Vrijetijdseconomie moet verder ontwikkeld worden als verbindende sector die economie en samenleving bij elkaar brengt. Steenberghe heeft hierin een sterke basis gelegd. Deze basis werken we in regionaal verband verder uit. Daarnaast werken we aan het toekomstbestendig maken van de centrumgebieden. We blijven inzetten op de ingezette koers en werken samen met verschillende stakeholders

2.6 Zorg economie: geen economische pijler, wel maatschappelijke relevantie

Hoewel de zorgvraag in Steenberghe toeneemt door vergrijzing, is de zorg economie geen economische drager. De gemeente vervult een voornamelijk faciliterende rol. Om te kunnen excelleren en toekomstbestendig te blijven, moeten we durven kiezen voor plantaardig. Door focus aan te brengen op plantaardig kan Steenberghe zich gaan onderscheiden en economisch een belangrijke speler worden in deze branche met als gevolg het creëren van werkgelegenheid.

In de laatste jaren heeft Steenberghe geen aanvragen van zorgbedrijven ontvangen. Dit is een signaal dat we niet als een aantrekkelijke omgeving worden gezien door zorgbedrijven. Dit wordt bevestigd door de uitkomsten uit de Economische barometer Steenberghe 2023. Hieruit blijkt dat de gemeente Steenberghe, ten opzichte van de Brabantse Wal en Nederland, relatief weinig banen heeft in de zorg. Uiteraard blijft Steenberghe zich vanuit Sociaal beleid wel inzetten op de aanbodkant van de zorg. Vanuit het Sociaal Domein wordt ingezet op het voorkomen van een zwaardere zorgvraag van onze inwoners.

In het beleidskader Economische kracht 2026 – 2029 wordt daarom geen extra inzet gepleegd op de economische pijler Zorg economie.

2.7 Eindconclusie

De gemeente Steenberghe heeft met het beleidskader Economische Kracht 2022–2025 een duidelijke richting bepaald voor haar economische ontwikkeling. De resultaten spreken voor zich: er is een stijging zichtbaar in het aantal bedrijven, de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde in alle topsectoren.

Door focus aan te brengen op drie sectoren – Plantaardig, Lokale Economie en Vrijtijdseconomie – biedt de gemeente stabiliteit én ruimte om te anticiperen op nieuwe economische uitdagingen, zoals geopolitieke onzekerheid, verduurzaming en technologische en innovatieve ontwikkelingen. Het aanbrengen van focus betekent het maken van keuzes. Zo is de economische omvang van de sector Zorg economie onvoldoende om hier focus op te leggen.

Brede blik op waarde

De evaluatie laat zien dat economische groei niet losstaat van maatschappelijke waarde. De afgelopen jaren zijn deze maatschappelijke waarden te weinig erkend. Sectoren zoals de Vrijtijdsector en de Lokale Economie leveren niet alleen banen of omzet, maar versterken leefbaarheid, gezondheid en gemeenschapszin.

Een toekomstbestendig economisch beleid houdt dus rekening met zowel harde cijfers als zachte waarden en stuurt op het welzijn voor inwoners én ondernemers.

Reflectie op indicatoren

Een aandachtspunt is de meetbaarheid van doelen. Niet alle indicatoren waren volledig meetbaar geformuleerd, wat sturing lastig maakt. Ook is het verschil tussen absolute en relatieve groei belangrijk: hoewel sectoren fors zijn gegroeid, bleef hun aandeel soms gelijk doordat de totale economie eveneens groeide.

Conclusie

De ingezette koers biedt houvast én potentieel. De gemeente Steenberg staat voor de opgave om haar economische fundament verder te versterken, zonder de maatschappelijke dimensie uit het oog te verliezen.

Door strategische keuzes te maken — op gebied van ruimte, duurzaamheid, innovatie en samenwerking — wordt gebouwd aan een krachtige, groene en toekomstbestendige economie die gestoeld is op de pijlers Plantaardig, Lokale Economie en Vrijtijdseconomie en klaar is voor 2040.

Hoofdstuk 3 Economische analyse

“Blijven investeren in onze Economische Kracht, ook voor de toekomst!”

We zien ontwikkelingen en trends op ons afkomen die vragen om op ingespeeld te worden. Om dat te kunnen doen moeten we eerst bepalen waar we op langere termijn (in dit geval in 2040) met de gemeente Steenberg willen staan. Vervolgens kan bezien worden hoe we daar gaan komen en welke (re)actie op ontwikkelingen en trends nodig zijn om deze te doorbreken. In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst over de ontwikkelingen die we zien en waar we in 2040 willen staan.

3.1 Europa

In 2040 zal zelfstandigheid het kernwoord zijn van onze Europese, nationale én gemeentelijke economie. Met het uiteenvallen van de vrijhandelsetconomie in verschillende handelsblokken, zal er steeds meer nadruk zijn op een sterke en zelfstandige Europese economie, die minder afhankelijk is van andere werelddelen zoals China en de Verenigde Staten. Niet langer willen én kunnen we afhankelijk zijn als het gaat om voedselzekerheid, innovatie en cruciale grondstoffen. We hebben de afgelopen 20 jaar daarom gewerkt aan het herstel van onze interne markt.

Deze veranderde kijk op de rol van de Europese economie vinden we nu al terug in de houding van de EU. In 2024 bracht voormalig president van de Europese Bank, Mario Draghi, een rapport uit over de toekomst van het Europese concurrentievermogen³. In dit rapport wordt gewaarschuwd voor een veranderende wereld met nieuwe uitdagingen. Wil Europa welvarend, krachtig en concurrerend blijven, dan moet Europa haar toekomst zelf in handen houden en dat vraagt een stevige zelfstandige markt.

Dat betekent dat er in 2040 meer nadruk is komen te liggen op producten van Europese en Nederlandse bodem, om zo de grondstoffenafhankelijkheid, maar ook onze voedselzekerheid te waarborgen. Want naast de broodnodige versterking van het innovatievermogen, zullen we monden moeten blijven voeden.

Juist dan komt de kracht van de plant om de hoek kijken. We zullen meer met de plant (moeten) doen om onze zelfstandigheid en tegelijk onze voedselzekerheid te waarborgen. Daarbij kijken we naar de

3) Expertisecentrum Europees recht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken www.commission.europa.eu/topics/eu-competitive-ness/draghi-report_en

plant als een multifunctioneel product: zoals voedsel, eiwit én transitiebron. We gebruiken bijvoorbeeld restwaarde van landbouwproducten om alternatieve eiwitten of bijvoorbeeld biogas, te creëren. De plantaardige economie zal hierdoor steeds belangrijker worden.

Ook ontwikkelingen zoals de aanleg van de Schelde-Seineverbinding bieden kansen voor onze lokale economie. Dankzij de strategische ligging van Steenbergen — tussen Rotterdam en Antwerpen, en dicht bij diverse binnenvaarthavens — kunnen (plantaardige) ondernemers vanuit Steenbergen in de toekomst het achterland efficiënt bedienen

3.2 Regio

In 2024 heeft onze regio een plantaardige koers ingeslagen. Zo zet de Regio West Brabant (RWB) met haar meerjarige strategische agenda in op het (door)ontwikkelen van de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige plantaardige economie, zoals subsidies, lobby en de samenwerking met onderwijs en ondernemers. Ook in de Stedelijke Regio West Brabant (SRWB) heeft de plantaardige economie een rol. Als kloppend hart van onze regio werkt de gemeente Steenbergen samen om de ruimtelijke kaders hiervoor te scheppen zoals in de (door)ontwikkeling van de nieuwe bedrijventerreinen, infrastructuur en woningbouw. Met het ontwikkelbedrijf West Brabant (REWIN) werken we aan het versterken van het vestigingsklimaat voor de plantaardige economie, maar zeker ook voor ons lokale MKB en jonge start-ups.

In 2040 blijft gemeente Steenbergen een onverminderd sterke partner in de regionale samenwerking. We omarmen het principe dat je “samen sterker” met elkaar staat, zeker als het gaat om de belangrijke economische ontwikkelingen. De regio staat voor zijn “kloppende harten” zoals biobased, plantbased en defensie. Dit zijn economische pijlers die door de geopolitieke ontwikkelingen de toekomstige economische basis vormen voor onze regio. We ontwikkelen deze economische harten tot sterke schakels van onze toekomstbestendige economie. In de versterking van het economische vestigingsklimaat werken we samen met de regio om opkomende MKB’ers te voorzien van passende steun, in bijvoorbeeld subsidies.

Daarnaast zijn we een actieve en zichtbare ambassadeur voor de plantaardige economie, die in onze regio inmiddels goed geworteld is. We zijn zichtbaar belangenbehartiger in Den Haag en Brussel als het gaat om de plantaardige economie en hebben daarmee een aandeel in het profileren en positioneren van onze regio. Als laatste werken we samen met gemeente, waterschap en provincie als het gaat om grensoverschrijdende ruimtelijke dossiers.

De zeven gemeenten uit de regio West-Brabant West – de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht – varen gezamenlijk een regionale “Leisurekoers”. Met de uitvoeringsagenda vrijetijdseconomie geven ze impulsen aan de regionale economie wat leidt tot een aantrekkelijk leefklimaat voor de hele regio. Niet alleen de geografische ligging van de deelnemende gemeenten maakt deze samenwerking logisch, maar een cultuurhistorische verwantschap maakt dat het DNA en de gedeelde waarden in 2040 de basis vormen voor een krachtig verbond.

In 2040 is de Brabantse Wal een onderscheidende, grensoverschrijdende regio met een sterk toeristisch-recreatief profiel. Door intensieve samenwerking tussen gemeenten, ondernemers en partners is het landschap zichtbaar versterkt: natuur en (militair) erfgoed zijn hersteld en verbonden met recreatie, routes en voorzieningen. Het gebied wordt actief beleefd en vertelt het verhaal van de streek. De regio blinkt uit in gastheerschap. Bewoners en ondernemers dragen bij aan een warme ontvangst en kwalitatieve beleving. Een fijnmazig netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes verbindt natuur, dorpen en bezienswaardigheden, wat de routerecreatie tot een sterke troef maakt.

Dankzij gerichte promotie en een samenhangend aanbod is de Brabantse Wal uitgegroeid tot een geliefde bestemming. Het gebied trekt meer bezoekers, stimuleert bestedingen en versterkt zo de leefbaarheid en economische vitaliteit van de regio.

3.3 Steenbergen

In juni 2024 heeft BMC een analyse uitgevoerd over het toekomstbestendig blijven van Steenbergen (Toekomstbestendig Steenbergen, 24 juni 2024)⁴. Daaruit bleek dat één van de uitdagingen voor een toekomstbestendige gemeente Steenbergen een gezonde bevolkingsopbouw (jongeren-ouderen, werkenden-niet werkenden) is. De verwachting is dat de bevolkingskrimp die op de langere termijn

4) Ter kennisname aangeboden aan het college op 29 oktober 2024.

optreedt negatieve effecten heeft voor de sociale en economische positie van de gemeente. Voorzieningen en leefbaarheid in onze kernen komen daarmee onder druk te staan. Bovendien heeft Steenbergen een aantal grote maatschappelijke opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, woningbouw-opgave en de transitie van landbouw.

De gevolgen van deze ontwikkeling zijn te merken in bijna alle beleidsvelden, van onder andere het woonbeleid en de arbeidsmarkt tot het sociaal beleid en de onderwijshuisvesting. Deze trends willen we graag zien te doorbreken en daarvoor is groei nodig. Gemeente Steenbergen wil actief inzetten op een toekomstbestendige gemeente waarin het goed wonen, werken, ondernemen en verblijven is.

In het najaar van 2024 is een intensief traject doorlopen om een gemeentelijk beeld te krijgen waar Steenbergen in 2040 zou willen staan. Dit is verwoord in Het verhaal van Steenbergen⁵. Om in Steenbergen vanuit economisch perspectief toekomstbestendig te blijven en in te kunnen zetten op een hoger welzijnsniveau van onze inwoners, willen we ons tot 2040 als volgt gaan richten.

Steenbergen zet in op plantaardig

Om te kunnen excelleren en toekomstbestendig te blijven, moeten we in 2025 durven kiezen voor plantaardig. Door nu focus aan te brengen kan Steenbergen zich onderscheiden in 2040. We kiezen nu en in de toekomst voor plantaardig!

De wereld om ons heen staat niet stil. De geopolitieke ontwikkelingen zorgen ervoor dat wij anders moeten omgaan met grondstoffen en producten. We zien de plant als multifunctioneel product, zoals voor voedsel, eiwit én als bron voor de energietransitie.

Steenbergen is in 2040 dé plek waar het draait om plantaardig, met het AFC Nieuw-Prinsenland en Reinierpolder III als hotspot in de plantaardige regio. We bieden ruimte aan bedrijven en innovatie in de plantaardige sector én verstevigen daarmee onze positie in de regio. Binnen de gemeente Steenbergen is geen ruimte voor grootschalige logistiek.

We zijn koploper in de plantaardige transitie. Ondernemers en kennisinstellingen experimenteren met duurzame oplossingen voor voedselproductie en klimaatbestendige landbouw. Dit doen we samen in Triple Helix verband (Triple Helix is samenwerkingsverband tussen Ondernemers-Onderwijs-Overheid). Door samen te werken, verstevigen we onze positie in de plantaardige regio.

Het Hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs (HBO en WO) sluiten aan bij onze plantaardige ambities. Op het AFC ligt vanuit een sterk masterplan een innovatiecampus die fungeert als knooppunt voor onderwijs, ondernemers en gemeente. Het AFC is de plek waar praktijk en theorie samen komen.

Steenbergen zet in op een duurzame economie

We sturen op het landen van plantaardige bedrijven op onze regionale en strategische bedrijventerreinen. Hieronder verstaan we bedrijven die een sterke relatie hebben met de plantaardige sector, die op basis van profielen en effecten van bedrijvigheid elkaar versterken, en gezamenlijk duurzame vraagstukken uit de sector dan wel maatschappij oppakken. We bieden echter ook voldoende ruimte voor onze lokale ondernemers om te ondernemen. Doordat we een plantaardige regio zijn, is er ook voldoende werkgelegenheid, met doorgroeimogelijkheden binnen deze sector voor eigen inwoners. Een Steenbergse duurzame economie is een economisch systeem dat gericht is op economische groei, zonder negatieve impact op de sociale, culturele en ecologische aspecten van de samenleving.

We bieden bedrijven voldoende ruimte om circulair te kunnen ondernemen. Wij moedigen bedrijven aan om materialen met elkaar te delen en meer plek te maken voor opslag van herbruikbare materialen. Ditzelfde geldt voor reststromen in de energietransitie, zoals het uitwisselen van energie- en warmtestromen.

In 2040 zijn onze bedrijventerreinen getransformeerd naar groene, gezonde, energie-efficiënte en klimaatbestendige werklandschappen. We streven naar parkachtige omgevingen waar ontmoeting en verbinding wordt gestimuleerd, wat in lijn is met het beleidskader DuurSAMEN.

Voor uitbreiding van bedrijventerreinen kijken we alleen nog naar Steenbergen en Dinteloord. Voor het behoud van centrumvoorzieningen richten we ons op Steenbergen en Dinteloord. In de overige kernen willen we wel ruimte behouden voor dorpse voorzieningen, zoals een buurtsuper, kapper etc.

Steenbergen zet in op een koppeling met onderwijs

5) Concept aangeboden aan het college op 21 januari 2024 en overgenomen in de Perspectiefnota 2026.

In 2040 kent de gemeente Steenbergen een duurzame economie met onderwijs dat passend is bij de behoeften van inwoners en bedrijven. Door een sterke samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid, creëren we kansen voor iedereen. Ook voor de toekomstige generaties die in Steenbergen opgroeien.

In 2040 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid in Triple Helix verband samen. We maken gebruik van elkaars krachten. Door onderwijs aansluiting te laten vinden bij het bedrijfsleven verkleinen we de stap naar de arbeidsmarkt voor (jonge) werkzoekenden. Door het bedrijfsleven aan te laten sluiten bij het onderwijs, sluiten opleidingen aan bij de wensen van werkgevers.

Steenbergen zet in op vrijetijdseconomie

In 2040 vormt Steenbergen een dynamische en duurzame regio, waar het economische belang van toerisme hand in hand gaat met het welzijn van de inwoners.

Steenbergen is een aantrekkelijke bestemming voor zowel nationale als internationale verblijfstoeristen die zich verbonden voelen met onze rijke cultuurhistorische plattelandsidentiteit. Natuur, water en cultuur vormen de basis voor een regio die zowel voor bewoners als toeristen een bron van welzijn zijn, met ruimte voor beweging, ontmoeting en ontspanning. Inwoners waarderen zichtbaar hun leef-omgeving, toeristen voelen zich hierdoor welkom en verblijven langer.

Natuur en cultureel (militair) erfgoed zijn hersteld en verbonden met recreaties, routes en voorzieningen. Een fijnmazig netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes verbindt natuur, dorpen en bezienswaardigheden.

Er is een breed scala aan kleinschalige recreatieve aanbieders, die samen een divers en gevarieerd aanbod van vrijetijds mogelijkheden creëren. Dit aanbod wordt aangevuld door een klein aantal grotere, kwalitatief hoogwaardige, recreatiebedrijven in dag- en verblijfstoerisme. In De Heen en Nieuw-Vossemeer zijn de grotere recreatiebedrijven gevestigd, waarbij de bestaande camping in De Heen uitgebreid is. De zone tussen de kern Nieuw-Vossemeer en het Schelde-Rijnkanaal kent in 2040 een sterk recreatief karakter. De sector werkt nauw samen, en er is een sterke onderlinge verbondenheid tussen ondernemers die elkaar versterkt en gezamenlijk bijdragen aan het succes van de regio.

Cultureel (militair) erfgoed heeft een prominente plaats in het recreatieve aanbod. Het historische en culturele (militair) erfgoed is niet alleen te beleven, het leeft door in de regio. De vestingstad, de Zuiderwaterlinie en het UNESCO Geopark Schelde Delta dragen zichtbaar bij aan de unieke identiteit van Steenbergen.

Steenbergen zet in op tevreden inwoners

De lokale economie speelt een belangrijke rol in een sterke en verbonden samenleving. Zij draagt op verschillende manieren bij aan het bevorderen van de leefbaarheid in al onze kernen. Van de centrumgebieden in de dorpskernen willen we dan ook plekken van ontmoeting en beleving maken waar verschillende dorpse voorzieningen, zoals een buurtsuper en horeca, samen komen.

In 2040 zijn de centrumgebieden van Steenbergen en Dinteloord ontmoetingsplekken waar verschillende centrumvoorzieningen op grotere schaal samenkomen. Detailhandel, zakelijke dienstverlening, horeca, kunst, cultuur en (militair) erfgoed vormen samen een dynamisch en aantrekkelijk geheel. Deze gebieden voorzien niet alleen in de dagelijkse behoeften van onze inwoners, maar zijn dé locaties waar ontmoeting en beleving samenkomen.

Door in te zetten op een brede functiemix bieden we ruimte aan maatschappelijke initiatieven, evenementen en andere vormen van expressie en ondernemerschap. Onze centrumgebieden zijn flexibel en veerkrachtig: ze spelen actief in op veranderende consumentengedrag, technologische ontwikkelingen en de behoefte aan sociale verbinding.

Het centrum van Steenbergen ontwikkelt zich tot een compact, hoogwaardig en onderscheidend stadshart. Hier ontmoeten ondernemers, bewoners en bezoekers elkaar in een sfeervolle, historische en toekomstbestendige vestingstad, waarin economie, duurzaamheid en (militair) cultuurhistorische waarde hand in hand gaan. Het centrum van Dinteloord behoudt en versterkt zijn dorpse charme, met een passende schaal van voorzieningen en een sterke verbondenheid met de omgeving. In de centrumgebieden floreert lokaal ondernemerschap en staan beleving, winkelen, en recreatie centraal.

Veel inwoners werken in onze lokale economie. We zetten in op een sterk ondernemerslandschap in 2040, met voldoende mogelijkheden tot duurzame groei. In de gemeente Steenbergen is ruimte voor onze lokale ondernemers om te ondernemen.

Er zijn onderwijs-, ontwikkel- en arbeidskansen voor alle leeftijden. De ondernemers en inwoners van stedelijk en buitengebied zijn economisch en sociaal met elkaar verbonden en versterken elkaar.

Hoofdstuk 4 Conclusie

4.1 Vanuit historie

De gemeente Steenberghe en zijn inwoners hebben door de geschiedenis heen geleerd om met het land, het water en de plant om te gaan. Het was Steenberghe die rijk werd met het zout uit de zee en het zoet uit de suikerbiet. Deze economisch goede tijden waren gekoppeld aan welvaart, groei en de ontwikkeling van onze samenleving, van dorpen, steden en wijken.

Ook in deze periode, waarin de plant meer dan ooit een belangrijke hoeksteen vormt voor onze economie profiteert Steenberghe. Hier ligt een kans voor een verdere ontwikkel- en groeiperiode. We kunnen gaan groeien en een hoger welzijnsniveau creëren voor onze inwoners.

De lokale economie, die soms generaties lang geworteld is in onze kernen en bedrijventerreinen, blijft een belangrijke economische pijler voor ons. Deze pijler draagt bij aan de levendigheid en bedrijvigheid van de gemeente.

We zijn trots op onze mooie natuur en (militair) erfgoed. Ooit was Steenberghe een gesloten bolwerk met vestingen, waterlinies en forten. Nu vormt dit natuurlijke en groene (militair) erfgoed een mooie onthaalpoort voor bezoekers en inwoners. We zijn een belangrijke schakel in de Zuiderwaterlinie en dragen met trots, naast de welbekende Hunebedden, het Unesco-label als Geopark.

4.2 Naar een herijkt beleidskader

De gemeente Steenberghe heeft de afgelopen vier jaar, door samen te werken met ondernemers, ondernemersverenigingen en andere partners, gewerkt aan het ondernemersklimaat in deze gemeente. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat de ingezette koers leidde tot de resultaten die beoogd werden.

De gemeente Steenberghe was al aanjager in de plantaardige transitie van de regio West-Brabant. Met het AFC Nieuw-Prinsenland heeft de gemeente Steenberghe hét kloppend hart op het gebied van de plantaardige transitie. Op deze plek vinden innovatie, verduurzaming en productontwikkeling plaats. Het grote landbouwoppervlak dat deze gemeente rijk is, kan dienen als proeftuin van deze innovatie! We hebben vol ingezet op de ontwikkeling van onze plantaardige sector en hebben ruimte geboden voor ondernemers om te floreren. Dit blijven we doen.

De lokale economie is van economisch belang voor de gemeente Steenberghe. Het lokaal MKB op de bedrijventerreinen en in de centrumgebieden zorgt voor belangrijke dynamiek in de Steenbergse economie. Deze ondernemers hebben vaak een band met de gemeente Steenberghe en dragen als ambassadeurs onze gemeente uit. We blijven doorwerken aan het bieden van ruimte op de bedrijventerreinen en werken toe naar revitalisering van de bestaande bedrijventerreinen. We blijven ondernemers de ruimte bieden om nieuwe bedrijfsconcepten uit te rollen.

Voor Steenberghe en Dinteloord werken we toe naar het compacter maken en toekomstbestendig maken van onze centrumgebieden. We werken toe naar het creëren van belevingsplekken in ons centrum, locaties waar je wil zijn! We stimuleren combinatiebezoek en bieden ruimte aan verschillende publiekstrekkende functies in de centrumgebieden.

Van weidse polders tot de Dintelse Gorzen, van Vestingstad Steenberghe tot de prachtige wateren, de gemeente Steenberghe heeft het. Zoveel verhalen die te vertellen zijn aan bezoekers, maar ook aan de eigen bewoners. We blijven werken aan het versterken van de sector Vrijtijdseconomie. De komst van extra bezoekers en bestedingen zorgt er mede voor dat voorzieningen in onze kleinere kernen in stand gehouden kunnen worden. Naast een economisch effect, heeft dit een positief effect op de leefbaarheid van deze kernen. Door het agrarische productielandschap beleefbaar te maken, versterken we de link met de plantaardige sector.

De gemeente Steenberghe is een samenwerkende partner voor de nieuwe plantaardige impuls, de lokale economie en onze ontlukende vrijetijdseconomie. We zoeken actief de verbinding op het onderwijs, ondernemers en netwerksamenwerkingen (denk aan de VNG). We zoeken aansluiting met de strategische agenda van de RWB en werken in Stedelijke Regio verband verder aan de positionering van de gemeente Steenberghe. Daarbij zijn we soms activerend, soms faciliterend en soms verbindend. Bijvoorbeeld als het gaat om subsidiekansen. We zetten verder actief in op de belangenbehartiging in Den Haag en Brussel in gesignaleerde kansen, problemen en ontwikkelingen. De economische relatie met Canada is stevig en hecht.

In 2025 wordt de Omgevingsvisie voor Steenberg opgesteld. De herijkte economische visie zal daar goed bij aansluiten. In bijlage 3 Omgevingsvisie is dit inzichtelijk gemaakt.

4.3 Drie pijlers

In hoofdstuk 3 over de economische analyse is onder andere geschetst waar we in 2040 willen staan. Daar kunnen we niet in één stap naartoe. In tijdsblokken van vier jaar wordt daarop gestuurd. Het economisch beleidskader herijken we om de vier jaar. Dit geeft ons kans om tijdig aanpassingen te doen om de doelstellingen uit de lange termijnvisie te halen. Maar ook om eventueel de lange termijn doelstelling bij te stellen. De wereld verandert snel en daarin moeten we in staat zijn ons flexibel en wendbaar op te stellen.

In het herijkte beleidskader 2026 – 2029 richten we ons op drie pijlers:

1. Plantaardig
2. Lokale economie
3. Vrijtijdseconomie

Hoofdstuk 5 Economische kaders

5.1 Samen voor een sterke economie

Doelstelling programma Economische kracht 2040

Een sterker ondernemersklimaat ontwikkelen, waardoor Steenberg voortdurend een meer aantrekkelijke en toekomstbestendige gemeente voor bedrijven, ondernemers en haar inwoners wordt.

Beoogd maatschappelijk effecten

Een sterker lokaal economisch klimaat dat door de bedrijven en ondernemers wordt gedragen en groeimogelijkheden biedt voor zowel internationale, regionale als lokale ambities.

Focus

We beschouwen Plantaardig, Lokale economie en Vrijtijdseconomie als de dragers van de Steenbergse economie. Door focus aan te brengen op deze drie pijlers wordt de hele Steenbergse economie versterkt: groei in productiviteit leidt tot toename van de werkgelegenheid en heeft daarmee een positief effect op andere onderdelen van de economie, maar ook op het welzijn van onze inwoners.

Doelstelling 2040

In hoofdstuk 3 is de economische analyse gepresenteerd. Vanwege het ruime landelijk gebied, de ligging aan de A4, het AFC, Reinierpolder III en de aanwezigheid van een aantal grote internationale bedrijven heeft Steenberg de potentie uit te groeien tot een belangrijke speler op de plantaardige markt. Tevens moet geconstateerd worden dat de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in de kernen onder druk staan. Om dit te kunnen doorbreken moeten er keuzes gemaakt worden. Daarbij hoort ook het scheppen van de juiste randvoorwaarden.

Van een goed draaiende economische motor profiteert iedereen binnen de gemeente Steenberg. Het doel vanuit dit beleidskader is dus:

Een sterker ondernemersklimaat ontwikkelen, waardoor Steenberg voortdurend een meer aantrekkelijke en toekomstbestendige gemeente voor bedrijven, ondernemers en haar inwoners wordt.

Beoogd maatschappelijk effect

Het is dan wel belangrijk dat de verschillende onderdelen goed op elkaar zijn afgesteld: de bedrijven moeten de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en te groeien en de gemeente dient daarvoor kaders te scheppen en daarbinnen faciliterend op te treden. Daarmee willen we het volgende maatschappelijk effect bereiken:

Een sterker lokaal economisch klimaat dat door de bedrijven en ondernemers wordt gedragen en groeimogelijkheden biedt voor zowel internationale, regionale als lokale ambities.

Focus

In de Economische visie 2020 werd van vier hoofdthema's en vijf sectorale visies uitgegaan. In het Programma Economische kracht 2022 – 2025 werd van vier pijlers uitgegaan. Deze wijze van benaderen wordt in dit beleidskader vastgehouden. Er wordt echter meer focus aangebracht naar drie pijlers Plantaardig, Lokale economie en Vrijtijdseconomie. De focus in dit beleidskader is:

We beschouwen Plantaardig, Lokale economie en Vrijtijdseconomie als de dragers van de Steenbergse economie. Door focus aan te brengen op deze drie pijlers wordt de hele Steenbergse economie versterkt: groei in productiviteit leidt tot toename van de werkgelegenheid en heeft daarmee een positief effect op andere onderdelen van de economie, maar ook op het welzijn van onze inwoners.

In de volgende paragrafen wordt per pijler het bijbehorende doel voor 2040 uitgewerkt dat van het hoofddoel is afgeleid. Dat geldt ook voor de beoogde maatschappelijke effecten die we nastreven en voor de beleidsdoelen die we in 2029 willen behalen.

Economie staat niet op zichzelf en is ook afhankelijk van andere beleidsvelden. Hieruit zijn randvoorwaarden af te leiden die in paragraaf 5.6 worden toegelicht.

5.2 Toelichting uitwerking pijlers

De drie pijlers worden verder uitgewerkt in

1. Een doelstelling 2040,
2. Beoogde maatschappelijke effecten,
3. Beleidsdoelen 2029 en
4. Indicatoren.

Ad Een doelstelling 2040

1. Een doelstelling is een breed, strategisch en concreet geformuleerde wens of ambitie die je wilt bereiken. Het geeft richting aan wat je uiteindelijk wilt realiseren, maar is meestal nog vrij abstract. Kenmerken:
 - Breed en ambitieus: Het beschrijft waar je naartoe wilt.
 - Tijdshorizon: Geformuleerd op lange termijn (tot 2040).
 - Meting: Is meer gericht op richting dan op precieze cijfers.

Ad2. Beoogde maatschappelijke effecten

Maatschappelijke effecten beschrijven de bredere impact van de doelstellingen op de samenleving. Het legt uit wat er concreet voor de samenleving verandert door het realiseren van de doelstellingen. Het effect moet dus duidelijk maken hoe het beleid ten goede komt aan de gemeente Steenberg.

Kenmerken:

- Impactgericht: Het beschrijft de veranderingen die je verwacht te zien in de samenleving.
- Breder en meer mensgericht: Het legt uit hoe het beleid ten goede komt aan de maatschappij en wat het betekent voor het dagelijks leven van mensen.
- Lange termijn gevolgen: Het gaat om de bredere, duurzame gevolgen van het beleid.

Ad Beleidsdoelen 2029

3. Een beleidsdoel is specifiek en vaak meetbaar. Het geeft aan wat je op korte of middellange termijn wilt bereiken om de grotere doelstelling te realiseren. Beleidsdoelen zijn de concrete mijlpalen of richtpunten die nodig zijn om de bredere doelstellingen te behalen.

Kenmerken:

- Specifiek en meetbaar: Beleidsdoelen zijn vaak concreter en bevatten concrete acties die kunnen worden gemeten of geëvalueerd.
- Korte of middellange termijn: Beleidsdoelen zijn gericht op wat er binnen 4 jaar bereikt moet worden (de termijn van het nieuwe beleidskader en uitvoeringsplan 2026 – 2029).
- Acties en middelen: Het kan gaan om beleid, programma's of projecten die je in gang zet.

Ad Indicatoren

4. Indicatoren zijn meetbare gegevens die worden gebruikt om te bepalen of je de doelstellingen en beleidsdoelen daadwerkelijk behaalt. Ze helpen om de voortgang te meten en geven inzicht in de effectiviteit van het beleid. Indicatoren kunnen zowel kwantitatief (cijfers) als kwalitatief (meer beschrijvende informatie) zijn.

Kenmerken:

- Meetbaar en concreet: Indicatoren moeten meetbare gegevens of feiten bevatten die aantonen of het beleid succesvol is.

- Monitoren van voortgang: Ze worden gebruikt om te evalueren of de doelstellingen en beleidsdoelen worden behaald.
- Concrete cijfers of feiten: Dit kan gaan om cijfers, percentages, of concrete uitkomsten zoals het aantal nieuwe bedrijven of werkgelegenheidsgroei.

5.3 Plantaardig

Doelstelling 2040

Steenbergen groeit in de regio uit tot het centrum van de plantaardige transitie, met stevige groei in werkgelegenheid, ondernemerschap en duurzame productie – gedreven door een sterke samenwerking tussen overheid, ondernemers en kennisinstellingen (triple helix)

Beoogd Maatschappelijk effect

De versterking van de plantaardige sector leidt tot een toekomstbestendige economie waarin inwoners en ondernemers profiteren van meer werkgelegenheid, nieuwe opleidings- en ontwikkelkansen, en een duurzamere leefomgeving. Door samenwerking tussen overheid, ondernemers en kennisinstellingen wordt innovatie versneld, wat bijdraagt aan regionale zelfvoorzienendheid, circulair grondstofgebruik en een grotere maatschappelijke betrokkenheid bij duurzame voedselproductie.

Beleidsdoelen 2029

- *Groei van 10% van de toegevoegde waarde voor de sector plantaardig in 2029 ten opzichte van 2024*
- *Groei van de werkgelegenheid in de sector plantaardig van 2350 banen in 2023 naar 2800 in 2029 (20% stijging aantal banen sector plantaardig)*
- *Besluitvorming uitbreiding bedrijventerreinen AFC of Reinierpolder IV*

Ondersteunende indicatoren

- *Jaarlijks twee (kennis)bijeenkomsten ten behoeve van het versterken van het netwerk en kennisdelen binnen de sector Plantaardig*
- *jaarlijks 3 contactmomenten met beslissers en sleutelfiguren in de plantaardige economie (kamerleden, Europese parlementsleden, ministers etc.)*
- *We nemen als gemeente Steenbergen de komende 4 jaar in ten minste 2 regionale economische samenwerkingsprojecten deel (subsidieprojecten, samenwerkingsverbanden, netwerksamenwerkingen en onderwijssamenwerking)*

Doelstelling 2040

Van oudsher is de gemeente Steenbergen een agrarische gemeente. In de afgelopen jaren heeft Steenbergen zich ontwikkeld tot een toonaangevende speler binnen de plantaardige ambities van de regio West-Brabant. Als partner in de triple-helix samenwerking biedt de gemeente Steenbergen - zowel fysiek als beleidsmatig – volop ruimte voor innovatie en toekomstbestendige productontwikkelingen in de plantaardige sector. De gemeente Steenbergen faciliteert in de randvoorwaarden om de plantaardige economie te laten floreren.

Plantaardig Steenbergen omvat zowel de agrarische bedrijven in het buitengebied als de innovatieve bedrijven op locaties als AFC Nieuw-Prinsenland en het kassencomplex Westland. Ook toekomstige bedrijven op het regionale bedrijventerrein Reinierpolder III maken deel uit van de sector Plantaardig. Deze gebieden kenmerken zich als broedplaatsen van de plantaardige transitie: hier wordt volop gewerkt aan innovaties op het gebied van landbouw- en teelttechnieken, circulair gebruik van reststromen en verhoging van landbouw-efficiëntie.

Op dit moment vindt er uitbreiding van bedrijventerreinen plaats op Reinierpolder III. Dit is een regionaal bedrijventerrein waar bedrijven in de sectoren Agrofood, Plantaardig en Aerospace Maintenance zich kunnen gaan vestigen. Willen we een toonaangevende speler op plantaardig worden, is op termijn uitbreiding van Reinierpolder IV en het AFC nodig.

In een wereld die verandert door geopolitieke spanningen en toenemende aandacht voor zelfvoorzienendheid, wordt de betekenis van plantaardige productie steeds groter – niet alleen op Europees en nationaal niveau, maar juist ook regionaal en lokaal. Dankzij haar diepe agrarische wortels en sterke positionering in de plantaardige sector, speelt de gemeente Steenbergen een faciliterende rol in de plantaardige transitie.

Gezien het belang van de sector Plantaardig voor de economie van Steenbergen is de volgende doelstelling opgesteld:

Steenbergen groeit in de regio uit tot hét centrum van de plantaardige transitie, met stevige groei in werkgelegenheid, ondernemerschap en duurzame productie – gedreven door een sterke samenwerking tussen overheid, ondernemers en kennisinstellingen (triple helix)

Beoogde maatschappelijke effecten

De gemeente Steenbergen wil uitgroeien tot hét kloppende hart van de plantaardige transitie in ten minste West-Brabant. Door ruimte te bieden aan duurzame productie, ondernemerschap en innovatie, bouwen we samen aan een sterke en toekomstbestendige Plantaardige economie. Dit doen we niet alleen – maar juist samen met ondernemers, onderwijs, partners en de overheid. Zo ontstaat er een plek waar vernieuwende ideeën werkelijkheid worden en waar inwoners profiteren van meer werk, leer- en groeikansen én een gezondere leefomgeving. Tegelijkertijd dragen we bij aan regionale voedselzekerheid en slim, circulair gebruik van grondstoffen.

Het AFC Nieuw-Prinsenland is dé plek binnen onze gemeente waar overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken aan de plantaardige toekomst van morgen. Het AFC is een krachtig en innovatief bedrijventerrein met volop potentie. Het is op deze plek dat suikerbieten, gist en andere natuurlijke grondstoffen worden vermaakt tot innovatieve producten van eigen bodem. Een motor die verder versneld kan worden via het concept van een innovatiecampus. In het concept van innovatiecampus staat bovenal samenwerking centraal tussen ondernemers, bedrijfsleven en onderwijspartners om de innovatie op het AFC verder aan te jagen met voordelen voor bedrijven, ondernemers, inwoners & overheid. Die samenwerking kan vele vormen aannemen. Dat kunnen samenwerkingen zijn die geen fysieke ruimte vragen zoals lectoraten, practoraten en projecten gesteund door subsidie. Een samenwerking kan meer fysiek zijn, denk aan proeflocaties, testlocaties en lab-locaties. We leggen daarbij de eerste prioriteit op de niet-fysieke samenwerkingen, ook vanwege de huidige gesprekken die we voeren met onderwijsinstellingen zoals de HAS en Universiteit Wageningen.

Door in te zetten op versterking van de triple-helix samenwerking – tussen overheid, ondernemers en onderwijs – en ruimte te bieden aan vernieuwende initiatieven, bouwt Steenbergen aan een toekomstgerichte plantaardige sector.

De landbouwsector speelt een belangrijke rol in de plantaardige transitie en het voorzien in voedselzekerheid. Onze uitgestrekte landbouwgronden fungeren als proeftuin voor innovaties van eigen bodem. We jagen samenwerking tussen de primaire sector en innovatieve bedrijven aan. We hebben een positieve grondhouding ten opzichte van uitbreidingen van bestaande agrarische bedrijven in de gemeente Steenbergen. We zetten in op een vergroting van de bestaande bouwblokken voor agrarisch gebruik.

We streven naar het volgende beoogde maatschappelijke effect:

De versterking van de plantaardige sector leidt tot een toekomstbestendige economie waarin inwoners en ondernemers profiteren van meer werkgelegenheid, nieuwe opleidings- en ontwikkelkansen, en een duurzamere leefomgeving. Door samenwerking tussen overheid, ondernemers en kennisinstellingen wordt innovatie versneld, wat bijdraagt aan regionale zelfvoorzienendheid, circulair grondstofgebruik en een grotere maatschappelijke betrokkenheid bij duurzame voedselproductie.

Beleidsdoelen 2029

Het beoogde maatschappelijke effect leidt tot de volgende beleidsdoelen:

- *Groei van 10% van de toegevoegde waarde voor de sector plantaardig in 2029 ten opzichte van 2024*
- *Groeien van de werkgelegenheid in de sector plantaardig van 2350 banen in 2023 naar 2800 in 2029 (20% stijging aantal banen sector plantaardig)*
- *Besluitvorming uitbreiding bedrijventerreinen AFC of Reinierpolder IV*

Ondersteunende indicatoren

De volgende ondersteunende indicatoren zijn geïdentificeerd:

- *Jaarlijks twee (kennis)bijeenkomsten ten behoeve van het versterken van het netwerk en kennisdelen binnen de sector Plantaardig*
- *Jaarlijks 3 contactmomenten met beslissers en sleutelfiguren in de plantaardige economie (kamerleden, Europese parlementsleden, ministers etc.).*
- *We nemen als gemeente Steenbergen de komende 4 jaar in ten minste 2 regionale economische samenwerkingsprojecten deel (subsidieprojecten, samenwerkingsverbanden, netwerksamenwerkingen en onderwijssamenwerking).*

5.4 Lokale economie

Doelstelling 2040

Binnen Steenberg bevorderen we duurzame economische groei door lokale ondernemers te ondersteunen, nieuwe ondernemers aan te trekken en samenwerking te stimuleren, met een actieve rol van zowel de gemeente als de lokale brancheverenigingen.

De centrumgebieden van Steenberg en Dinteloord zijn ontmoetingsplekken waar verschillende publieke functies samenkomen.

Beoogd Maatschappelijk effect

Het versterken van de lokale economie en leefbaarheid door duurzame bedrijventerreinen en vitale centrumgebieden in Steenberg en Dinteloord te ontwikkelen. Dit bevordert de werkgelegenheid, versterkt de sociale cohesie en maakt de gemeente aantrekkelijker voor bewoners, bezoekers en ondernemers.

Beleidsdoelen 2029

- *Groei van 10% van de toegevoegde waarde op de bedrijventerreinen in 2029 ten opzichte van 2024*
- *Groei van de werkgelegenheid op bedrijventerreinen van 1445 banen naar 1600 in 2029*
- *Er is sprake van actief parkmanagement op Reinierpolder.*
- *Groei van 10% van de toegevoegde waarde in de centrumgebieden in 2029 ten opzichte van 2024*

Ondersteunende indicatoren

- *Jaarlijkse bijeenkomst voor lokaal MKB.*
- *Samen met ondernemers wordt er jaarlijks minimaal 1 project opgepakt in het kader van revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.*
- *Jaarlijkse bijeenkomst voor ondernemers en vastgoedeigenaren uit centrum Steenberg en Dinteloord.*
- *Leegstand op 5% in de centrumgebieden.*
- *4 keer per jaar een campagne #SHOPLOKAAL.*

Doelstelling 2040

Het midden- en kleinbedrijf (MKB) op de bedrijventerreinen en in de centrumgebieden Steenberg en Dinteloord spelen een centrale rol in de ontwikkeling van de economie in Steenberg. Terwijl de agrarische sector altijd al een fundament voor de regio is geweest, levert de ontwikkeling van het MKB een steeds belangrijkere bijdrage aan de ontwikkeling van onze gemeente. Onder bedrijventerreinen verstaan we de bedrijventerreinen Reinierpolder I, II, Reinierpark, het lokale gedeelte van Reinierpolder III en Molenkreek. Kantoren zonder baliefunctie mogen zich vestigen op deze bedrijventerreinen. Kantoren met een baliefunctie mogen zich in de centrumgebieden van Steenberg en Dinteloord en in de overige dorpskernen vestigen. (De afbakening van de centrumgebieden en dorpskernen zijn opgenomen in het rapport van BRO Toekomstbestendig centrum Steenberg.)⁶

Het MKB in Steenberg profiteert van de gunstige ligging van de gemeente aan de A4, met een goede bereikbaarheid voor zowel klanten als leveranciers. Dit heeft de aantrekkingskracht vergroot voor ondernemers die zich willen vestigen op het bedrijventerrein, in de centra en rondom de hoofdstraten. Steenberg positioneert zich als een gemeente waar lokale ondernemers ruimte krijgen om te groeien en hun bedrijven verder te ontwikkelen.

Wat de lokale economie in Steenberg bijzonder maakt, is de nauwe samenwerking tussen het MKB, de gemeente en brancheverenigingen. Dit creëert een hechte ondernemersgemeenschap waarin kennisdeling en samenwerking centraal staan. De gemeente werkt actief aan het ondersteunen van ondernemers op het bedrijventerrein en in de centra door het bevorderen van samenwerkingen en het verbeteren van de openbare ruimte en infrastructuur. Dit bevordert niet alleen de werkgelegenheid, maar zorgt ook voor een gastvrije en levendige omgeving voor zowel bewoners als bezoekers.

Dit leidt tot de volgende doelstelling:

⁶) <https://raad.gemeente-steenbergen.nl/Vergaderingen/Oordeelvormende-vergadering/2023/14-juni/19:30/Ingekomen-stukken-medelingen-en-toezeggingenlijst/03A-Bijlage-BRO-rapport-toekomstbestendig-centrum-Steenbergen-2237057.pdf>

Binnen Steenbergen bevorderen we duurzame economische groei door lokale ondernemers te ondersteunen, nieuwe ondernemers aan te trekken en samenwerking te stimuleren, met een actieve rol van zowel de gemeente als de lokale brancheverenigingen. De centrumgebieden van Steenbergen en Dinteloord zijn ontmoetingsplekken waar verschillende publieke functies samenkomen.

Beoogde maatschappelijke effecten

De gemeente Steenbergen richt zich op het creëren van een stimulerend klimaat voor het lokale MKB op haar bedrijventerreinen. De gemeente biedt ruimte voor groei, innovatie en samenwerking met ondernemers en brancheverenigingen, zodat MKB-bedrijven zich kunnen ontwikkelen en versterken.

Om dit te realiseren, investeren we in de bereikbaarheid en infrastructuur van de bedrijventerreinen. Dit zorgt ervoor dat lokale ondernemers efficiënt kunnen opereren, met goede verbindingen voor transport en logistiek.

Daarnaast worden bedrijven gestimuleerd om duurzaam te ondernemen, bijvoorbeeld door groene initiatieven en het gezamenlijk oppakken van vraagstukken op het gebied van energie.

De gemeente werkt nauw samen met lokale ondernemers en brancheverenigingen om het MKB te ondersteunen. Deze samenwerking zorgt voor de opbouw van een sterk en toekomstgericht ondernemersklimaat. Het resultaat is niet alleen meer werkgelegenheid, maar ook een verbeterde woonaantrekkelijkheid, doordat een gezonde en dynamische economie bijdraagt aan een levendigere en aantrekkelijkere woonomgeving voor de inwoners van de gemeente.

De gemeente moedigt sociaal ondernemerschap aan als een manier om maatschappelijke problemen op te pakken en inclusieve werkgelegenheid te bevorderen. We willen lokale ondernemers informeren en helpen bij het verkennen en uitoefenen van sociaal ondernemerschap. Dit doen we onder andere door het zichtbaar maken van beschikbare regelingen, kennisdeling en inspirerende voorbeelden. Daarnaast versterken we de verbinding tussen ondernemers en werkzoekenden, met speciale aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door bemiddeling tussen vraag en aanbod, dragen we bij aan een sociale en duurzame economie.

In 2040 zijn de centrumgebieden van Steenbergen en Dinteloord ontmoetingsplekken waar verschillende centrumvoorzieningen op grotere schaal samenkomen. Deze centra vervullen een belangrijke functie op het gebied van detailhandel, dienstverlening, horeca en maatschappelijke voorzieningen. Daarnaast is het centrumgebied als zodanig de grootste werkgever van de gemeente Steenbergen. Om deze functies in stand te houden én toekomstbestendig te maken, zetten we in op een integrale aanpak van centrumontwikkeling.

We streven naar compacte, vitale en aantrekkelijke centra die passen bij de schaal van het verzorgingsgebied en die inspelen op veranderend consumentengedrag, demografische ontwikkelingen en de groeiende behoefte aan sfeer en beleving. Daarnaast sluiten de centrumgebieden aan bij de identiteit van de eigen kern. De gemeente kent een positieve houding ten opzichte van nieuwe ideeën, concepten en initiatieven die bijdragen aan een kwalitatieve verbetering van de centrumgebieden. De centrumgebieden van Steenbergen en Dinteloord kennen volwaardige supermarkten. Deze supermarkten zijn structuurbepalende functies voor de centrumgebieden.

Samen met ondernemers, ondernemersverenigingen en andere partners zorgen we ervoor dat de centrumgebieden van Steenbergen en Dinteloord aantrekkelijk en leefbaar blijven voor inwoners, bezoekers en ondernemers – nu en in de toekomst. Door samen te werken met ondernemers(verenigingen) en andere partners zetten we in op veilige en vitale bedrijventerreinen en centrumgebieden in de gemeente.

De lokale economie speelt een belangrijke rol in een sterke en verbonden samenleving. Zij draagt op verschillende manieren bij aan het bevorderen van de leefbaarheid in al onze dorpskernen. Van de dorpskernen willen we dan ook plekken van ontmoeting en beleving maken waar verschillende dorpsvoorzieningen, zoals een buurtsuper en horeca, samen komen.

We streven dan ook naar het volgende beoogde maatschappelijke effect:

Het versterken van de lokale economie en leefbaarheid door duurzame bedrijventerreinen en vitale centrumgebieden in Steenbergen en Dinteloord te ontwikkelen. Dit bevordert de werkgelegenheid, versterkt de sociale cohesie en maakt de gemeente aantrekkelijker voor bewoners, bezoekers en ondernemers.

Beleidsdoelen 2029

Het beoogde maatschappelijke effect leidt tot de volgende beleidsdoelen:

- Groei van 10% van de toegevoegde waarde op de bedrijventerreinen in 2029 ten opzichte van 2024
- Groei van de werkgelegenheid op bedrijventerreinen van 1445 banen naar 1600 in 2029
- Er is sprake van actief parkmanagement op Reinierpolder.
- Groei van 10% van de toegevoegde waarde in de centrumgebieden in 2029 ten opzichte van 2024

Ondersteunende indicatoren

De volgende ondersteunende indicatoren zijn geïdentificeerd:

- Jaarlijkse bijeenkomst voor lokaal MKB.
- Samen met ondernemers wordt er jaarlijks minimaal 1 project opgepakt in het kader van revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.
- Jaarlijkse bijeenkomst voor ondernemers en vastgoedeigenaren uit centrum Steenbergen en Dinteloord.
- Leegstand op 5% in de centrumgebieden.
- 4 keer per jaar een campagne #SHOPLOKAAL.

5.5 Vrijetijdseconomie

Doelstelling 2040

Het verstevigen van de economische omvang van de vrijetijdssector door intensieve samenwerking in de regio met buurgemeenten, ondernemers en partners. Natuurherstel en het verhogen van de beleving van (militaire) cultuurhistorie, worden ingezet om een aantrekkelijke omgeving te creëren voor eigen inwoners en toeristen. We groeien naar een verdubbeling van het aantal toeristen die in Steenbergen blijven overnachten.

Beoogd Maatschappelijk effect

De (verblijf)toerist draagt significant bij aan de economische kracht van de vrijetijdssector én stimuleert de voorzieningen in de kernen, waardoor de leefbaarheid in de kernen wordt versterkt en toeneemt. Door het versterken van wandel- en fietsroutes wordt niet alleen toeristische aantrekkingskracht versterkt, maar ook inwoners worden verleid meer te gaan bewegen. Dit draagt bij aan gezondere inwoners. De bezettingsgraad van het bestaande recreatieve aanbod is op orde en kleinschalige recreatieve initiatieven worden binnen de gemeentelijke organisatie vanuit een positieve grondhouding ontvangen.

Beleidsdoelen 2029

- Groei van 12% van de toegevoegde waarde: 11 miljoen in 2023 naar 12,3 miljoen euro in 2029 (absolute stijging)
- Groei van het aantal toeristische overnachtingen van 40.000 in 2025 naar 53.000 in 2029.
- Groei van het aantal internationale toeristen dat gebruik maakt van recreatieve dag aanbod van 11% in 2023 naar 25% in 2029.
- De bezettingsgraad van logies accommodaties groeit met 5%.
- De kern Steenbergen heeft een toeristisch informatiepunt;

Ondersteunende indicatoren

- In elke kern wordt openbaar toegankelijke toiletvoorziening aangeboden.
- In het Brabantse Wal verband wordt de Vrijetijdseconomie actieagenda uitgevoerd;
- In Stedelijke Regio West-Brabant West wordt de vrijetijdseconomie actieagenda uitgevoerd;
- Het vaar-, fiets- en wandelnetwerk is up to date en elke kern heeft een lokaal ommetje;
- Cultureel (militair) erfgoed is beleefbaar doordat het ontsloten is door het vaar-, fiets- en wandelnetwerk.
- Er zijn aantoonbare samenwerkingen tussen horeca en recreatieve bedrijven (arrangementen, producten of themadagen)

Doelstelling 2040

"In het verleden waren Vestingsteden belangrijke plekken. Met behulp van muren, wallen, kanonnen en wateren werden vestingsteden beschermd tegen aanvallen van de vijand. Je merkt het misschien niet meteen, maar kijk goed en je zult de contouren zien van de vesting die Steenbergen in 1626 onneembaar maakte, dankzij Prins Maurits. Dit gebeurde na meerdere belegeringen door Spaanse en Staatse troepen.

In de vroege jaren groeide Steenbergen van een rustige nederzetting naar een bloeiende handelsstad, dankzij de zoutwinning. Gelegen tussen welvarende steden en regio's als Antwerpen, Brugge, Zeeland, de baronie van Breda en de Hollandse eilanden, bloeide de stad verder. Later zorgden de teelt en verwerking van meekrap, vlas en suikerbieten voor welvaart.

De ligging aan het water is altijd belangrijk geweest voor Steenbergen. Als je onder het aquaduct van de A4 doorrijdt, zie je daar 'Steenbergen aan Zee' staan. Hoewel de zee niet te zien is, is dit niet misleidend. Vaar over de Steenbergsche Vliet naar het sluizencomplex Benedensas bij De Heen en je komt bij open water. Tot het begin van de 17de eeuw bevond de haven zich zelfs tot waar nu de Gummaruskerk staat. De Oostdam en Westdam waren de kades van toen. En vlak achter de Westdam ligt, niet toevallig, de Visserstraat."

De rijke geschiedenis van Steenbergen vormt vandaag de dag het fundament van de gemeente. Het groene, uitgestrekte landschap, het waterrijke gebied en het cultuurhistorische (militair) erfgoed bieden een prachtig decor voor inwoners, toeristen en ondernemers. Dit decor brengt veel potentieel met zich mee, dat nog beter benut kan worden. Dit kunnen we als Steenbergen echter niet alleen; we hebben de regio nodig. Steenbergen is te klein en op zichzelf niet voldoende aantrekkelijk. Regionale samenwerkingen zoals de Zuiderwaterlinie, de Brabantse Wal, als West-Brabant West en de nabijheid van de grote steden zoals Bergen op Zoom en Roosendaal zijn voor de aantrekkingskracht van het gebied van groot belang.

In de regio West-Brabant West gaan we een gezamenlijke regionale Leisurekoers varen (Toeristisch recreatieve ontwikkeling West-Brabant West van Ginder⁷).

Op de Brabantse Wal werken we samen met ondernemers en partners, zoals het Waterschap en Staatsbosbeheer, om natuur en beleving van (militair) erfgoed te herstellen en te verbinden met elkaar met recreatieroutes en voorzieningen (Actieagenda Vrijtijdseconomie Brabantse Wal 2024 – 2027⁸). We maken Steenbergen aantrekkelijk voor nationale en internationale toeristen die hier graag komen overnachten en verblijven.

Steenbergen heeft een breed scala aan kleinschalige recreatieve aanbieders, aangevuld met een klein aantal grotere, kwalitatief hoogwaardige recreatiebedrijven in dag- en verblijfstoerisme. Deze sector werkt nauw samen. Het economische belang van toerisme en recreatie gaat hand in hand samen met het welzijn van de inwoners. Natuur, water en cultuur(historie) zijn ook voor onze inwoners een bron van welzijn en geven ruimte voor bewegen, ontmoeten en ontspannen.

Dit leidt tot de volgende doelstelling voor 2040:

Het verstevigen van de economische omvang van de vrijetijdssector door intensieve samenwerking in de regio met buurgemeenten, ondernemers en partners. Natuurherstel en het verhogen van de beleving van cultuur(historie), worden ingezet om een aantrekkelijke omgeving te creëren voor eigen inwoners en toeristen. We groeien naar een verdubbeling van het aantal toeristen die in Steenbergen blijven overnachten.

Beoogde maatschappelijke effecten

Zowel in de regio West-Brabant West als op de Brabantse Wal wordt een uitvoeringsagenda vrijetijdseconomie opgesteld om uitvoering te gaan geven aan de regionale leisurekoers. Steenbergen neemt aan beiden uitvoeringsagenda's deel.

In deze regionale leisurekoers is al bepaald dat de regio het aantal overnachtingen van toeristen wil gaan verdubbelen naar 2040 toe. Om het verblijf van toeristen te faciliteren behouden we een toeristisch informatiepunt in Steenbergen.

Om de omvang van de toeristische sector te stimuleren vraagt dit om een positieve ambtelijkehouding ten opzichte van kleinschalige recreatieve initiatieven die bijdragen aan de versterking van de lokale economie en gemeenschap. We zetten in op een sterke bezettingsgraad van het huidige aanbod.

Met een positieve ambtelijke grondhouding wordt meegedacht over de uitbreiding van de bestaande camping in De Heen. In de zone tussen de kern Nieuw-Vossemeer en het Schelde-Rijnkanaal zorgen we ervoor dat er een recreatieve bedrijfsvoering in alle recreatiebedrijven wordt gevoerd.

7) Collegebesluit 24 juni 2025

8) Vastgesteld door college op 26 november 2024

Een volledig en gestructureerd routenetwerk is van belang aangezien de routerecreant de grootste recreatieve doelgroep van Steenbergen is. Het routeaanbod en de bijbehorende voorzieningen houden wij daarom op pijl.

De horeca vervult een belangrijke maatschappelijke en economische functie binnen de gemeente Steenbergen. Steeds vaker is de horeca niet alleen een plek van consumptie, maar ook een ontmoetingsplek die de leefbaarheid van onze kernen vergroot.

Om deze sector verder te versterken, zetten we in op verbinding tussen horeca, het wandel- en fietsnetwerk en andere recreatieve voorzieningen in de gemeente en regio. Het zichtbaar maken van cultuurhistorie en het versterken van het natuurlandschap draagt bij aan de aantrekkelijkheid van het routenetwerk. We zetten in op een aantrekkelijker verblijfsaanbod voor inwoners en bezoekers, wat positief bijdraagt aan de lokale economie en het profiel van Steenbergen als gastvrije gemeente.

In de gemeente Steenbergen worden traditioneel diverse evenementen georganiseerd door vrijwilligers en lokale verenigingen. Hun betrokkenheid zorgt niet alleen voor een gevarieerd aanbod, maar ook voor verbinding binnen de gemeenschap.

Ook evenementen dragen in belangrijke mate bij aan de levendigheid, sociale cohesie en het culturele en recreatieve profiel van de gemeente Steenbergen. Van Jaarmarkten en braderieën tot sportevenementen en muziekfestivals; ze brengen inwoners en bezoekers samen, versterken het gemeenschapsgevoel en zorgen voor een positieve uitstraling van onze kernen.

We stimuleren een veelzijdig en uitnodigend evenementenaanbod dat past bij de identiteit van onze kernen en bijdraagt aan een bruisende leefomgeving. Lokale initiatieven krijgen de ruimte en ondersteuning die ze nodig hebben om tot bloei te komen. In goede samenwerking met organisatoren, ondernemers en maatschappelijke partners zorgen we voor een veilige, gastvrije en levendige gemeente waar evenementen kunnen uitgroeien tot hoogtepunten van het jaar. We streven dan ook naar het volgende maatschappelijk effect:

De (verblijf)toerist draagt significant bij aan de economische kracht van de vrijetijdsector én stimuleert de voorzieningen in de kernen, waardoor de leefbaarheid in de kernen wordt versterkt en toeneemt. Door het versterken van wandel- en fietsroutes wordt niet alleen toeristische aantrekkingskracht versterkt, maar ook inwoners worden verleid meer te gaan bewegen. Dit draagt bij aan gezondere inwoners. De bezettingsgraad van het bestaande recreatieve aanbod is op orde en kleinschalige recreatieve initiatieven worden binnen de gemeentelijke organisatie vanuit een positieve grondhouding ontvangen.

Beleidsdoelen 2029

Het beoogde maatschappelijke effect leidt tot de volgende beleidsdoelen voor 2029:

- *Groei van 12% van de toegevoegde waarde: 11 miljoen in 2023 naar 12,3 miljoen euro in 2029 (absolute stijging)*
- *Groei van het aantal toeristische overnachtingen van 40.000 in 2025 naar 53.000 in 2029.*
- *Groei van het aantal internationale toeristen dat gebruik maakt van recreatieve dag aanbod van 11% in 2023 naar 25% in 2029.*
- *De bezettingsgraad van logies accommodaties groeit met 5%.*
- *De kern Steenbergen heeft een toeristisch informatiepunt;*

Ondersteunende indicatoren

De volgende ondersteunende indicatoren zijn geïdentificeerd:

- *In elke kern wordt openbaar toegankelijke toiletvoorziening aangeboden.*
- *In het Brabantse Wal verband wordt de Vrijtijdseconomie actieagenda uitgevoerd;*
- *In Stedelijke Regio West-Brabant West wordt de vrijetijdseconomie actieagenda uitgevoerd;*
- *Het vaar-, fiets- en wandelnetwerk is up to date en elke kern heeft een lokaal ommetje;*
- *Cultureel (militair) erfgoed is beleefbaar doordat het ontsloten is door het vaar-, fiets- en wandelnetwerk.*
- *Er zijn aantoonbare samenwerkingen tussen horeca en recreatieve bedrijven (arrangementen, producten of themadagen)*

5.6 Randvoorwaarden

Vanuit economie kan niet alles worden geregeld. Ondersteuning vanuit andere domeinen is onontbeerlijk. Dit betekent dat in ieder geval over onderstaande onderwerpen integrale afwegingen en besluitvorming dienen plaats te vinden, waarbij ook de economische gevolgen zullen worden meegenomen.

Woningbouw

Als we Steenbergen toekomstbestendig willen maken, moeten we de plantaardige economie versterken. Het arbeidspotentieel in Steenbergen is krap (zowel hoogopgeleiden als MBO-ers). Ook de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in de kernen staan onder druk. Met de bouw van nieuwe woningen worden meerdere vliegen in één klap geslagen: tegengaan van ontgroening, toename van het aantal potentiële werknemers in Steenbergen, opbloeien van de levendigheid in de kernen en vergroting van het draagvlak voor de bestaande voorzieningen (wat op termijn tot een verhoging van het voorzieningenniveau zou kunnen leiden). Het is wenselijk om voor de woningbouwprogrammering ook aansluiting te zoeken bij de toekomstig na te streven werkgelegenheid. Werknemers die in het MBO hun opleiding hebben genoten, werken vaak graag in de plaats waar ze wonen. Hoogopgeleiden kijken of de type aangeboden woningen en de woonomgeving passen bij hun leefstijl. In de plantaardige economie zijn dat vaak milieubewuste medewerkers die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. Om toekomstig werknemers ook in Steenbergen te kunnen laten wonen moet de woon-leefomgeving en woningbouwprogrammering aansluiten bij de wensen van deze toekomstige werknemers. Dit moet opgenomen worden in woonbeleid en meegenomen worden in de randvoorwaarden bij de ontwikkeling van woningbouwprojecten. Vanuit economie kan met het bedrijfsleven in gesprek worden gegaan om deze woonbehoefte in beeld te krijgen.

Daarnaast is een belangrijke groep inwoners de arbeidsmigranten. Ook voor hen is het belangrijk dat zij voldoende en passende woonruimte vinden. Indien nodig moet het huidige beleid rondom arbeidsmigranten hierop aangepast worden.

Onderwijs

Vanuit de huidige bewoners is de toename van het aantal potentiële werknemers (alle niveaus) niet voldoende.

In Steenbergen is het aandeel hoogopgeleiden gering te noemen. Juist bedrijven die op innovatie, duurzaamheid en nieuwe bedrijfsprocessen zijn gericht, hebben behoeften aan hoogopgeleiden. Het aandeel hoogopgeleiden kan stijgen door een betere afstemming tussen het aanbod vanuit de onderwijsinstellingen en de vraag naar kennis en vaardigheden vanuit het bedrijfsleven. Een goede manier om deze afstemming snel en effectief te verbeteren is creëren van (meer) stageplaatsen voor hoogopgeleiden bij bedrijven in Steenbergen. De vakgroepen Onderwijs en Economie zouden hier samen in moeten optrekken in de lobby richting onderwijsinstellingen.

Maar ook bedrijven zoals Rijk Zwaan hebben een tekort aan werknemers die MBO-agrarisch zijn opgeleid. Een betere afstemming tussen het aanbod van MBO in de regio en het bedrijfsleven kan hierbij een uitkomst bieden. Mensen met interesse in een agrarische opleiding kunnen die dan in de regio volgen en een stageplek bij een Steenbergs bedrijf vinden. Bedrijven kunnen deze stagiaires met het aanbieden van een baan aan zich binden. De vakgroepen Onderwijs en Economie zouden hier samen in moeten optrekken om gesprekken tussen onderwijs en bedrijven te faciliteren. In die gesprekken moet de behoeftevraag van de bedrijven duidelijk worden en het onderwijs gevraagd worden om het MBO-aanbod te verruimen. Lagere scholen kunnen gevraagd worden in hun lespakket (meer) aandacht te geven aan plantaardig.

Voor het AFC moet een sterk masterplan voor een innovatiecampus komen, die fungeert als knooppunt voor onderwijs, ondernemers en gemeente. De innovatiecampus AFC Nieuw-Prinsenland is dé plek waar bedrijven, kennisinstellingen en overheden samen plantaardige en circulaire oplossingen ontwikkelen en opschalen, met als doel om toonaangevend te zijn in duurzame agrofood- en plantaardige innovatie van veld tot fabriek. Dit moet projectmatig worden opgepakt.

Mobiliteit

Een succesvolle campusontwikkeling kent ook eigen randvoorwaarden. De goede verbinding voor fiets, auto en openbaar vervoer is een pre voor het aantrekken van voldoende werknemers, studenten en geïnteresseerde bedrijven. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van Reinierpolder III.

Willen we de kernen leefbaar en aantrekkelijk houden moeten deze ook goed bereikbaar blijven voor fiets, auto en openbaar vervoer.

De vakgroep verkeer zou een mobiliteitsplan moeten opstellen en bij de provincie een lobbytraject moeten opstarten voor het openbaar vervoer. De provincie heeft de verantwoordelijkheid voor de OV-concessies.

Arbeidsmarkt

Door het aantrekken van nieuwe plantaardige bedrijven groeit de werkgelegenheid. Dit geeft kansen voor doorgroeimogelijkheden binnen deze sector voor eigen inwoners, maar vanuit Vraagwijzer kunnen mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt en mensen die een uitkering ontvangen, mogelijk bemiddeld worden naar werk.

Kunst, cultuur en erfgoed

Stichtingen en verenigingen op het vlak van kunst, cultuur en erfgoed worden ondersteund door de verenigingsondersteuner. Een van de doelen is de toekomstbestendigheid van de stichtingen en verenigingen beter te borgen/ondersteunen. Voortbestaan van de verenigingen is van belang voor de invulling van evenementen in onze kernen.

De gemeente kent drie musea. Behoud van musea en deze versterken waar mogelijk, draagt bij aan recreatie. Verbindingen worden gezocht op zowel lokaal en regionaal gebied.

Leefbaarheid kernen

Door de aanleg van een netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes worden natuur, dorpen en bezienswaardigheden met elkaar verbonden. Ondernemers kunnen hierop inspelen en dit bevordert de leefbaarheid van de kernen. Vanuit fysieke leefomgeving kan hieraan bijgedragen worden. Dit kan bijvoorbeeld door na te denken over hoe natuurgebieden ook gebruikt kunnen worden voor recreatie. Maar ook de openbare ruimte kan dusdanig worden ingericht zodat hierin gerecreëerd en bewogen kan worden. Daarnaast kan de cultuurhistorische beleving behouden of versterkt worden door bijvoorbeeld de historie via recreatieve routes beleefbaar te maken.

IZA - GALA

In de regio West-Brabant West nemen zorg- en welzijnspartijen, gemeenten en zorgverzekeraars, samen met inwoners, de verantwoordelijkheid om de gezondheid van onze inwoners zo lang mogelijk, zo goed mogelijk te houden. In het IZA Regioplan West-Brabant West constateren we met elkaar uitdagingen rondom kwetsbare ouderen, op het gebied van mentale gezondheid en gelijke kansen bij opgroeien. Maar ook op het gebied van leefstijl- en leefomgeving-gerelateerde aandoeningen en toenemende druk op de eerstelijnszorg.

Ons streven is een gezonder West-Brabant West. Dit betekent voor ons dat inwoners zo gezond mogelijk opgroeien en zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen leefomgeving wonen en meedoen, met ondersteuning van en ondersteuning vóór de zorgzame naaste(n).

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is een integraal plan van aanpak opgesteld om gezondheid te benaderen als breed maatschappelijk vraagstuk. Het plan raakt zowel lokale, als regionale en landelijke ontwikkelingen. Met het integrale plan en het Sportakkoord zijn samenhangende afspraken gemaakt over alle gemeentelijke beleidsterreinen heen, gericht op gezondheidsbevordering van inwoners binnen de gemeente.

Dienstverlening

Vanuit de gemeentelijke organisatie kunnen we niet de economie sturen. Wel kunnen we het ondernemersklimaat in Steenbergen beïnvloeden. Vanuit de gemeente kunnen we kaders stellen afgestemd op de behoeften van de stakeholders en binnen die kaders ontwikkelingen en initiatieven met een positieve grondhouding faciliteren. Hierop moet vanuit het management gestuurd worden.

Samenwerking

De gemeente Steenbergen speelt een belangrijke rol in de regio. We participeren mee in verschillende overlegstructuren, zoals de Stedelijke Regio West Brabant West, de Regio West Brabant en Human Capital Agenda. In 2040 zijn we de aanjager in de regio op het gebied van de plantaardige transitie. Door samen te werken in de regio versterken we onze lokale economie en de vrijetijdseconomie.

Duurzaamheid

Als gemeente zijn wij verplicht om klimaatbeleid te voeren binnen de door het Rijk gestelde kaders. Hiertoe voeren wij het actieve duurzaamheidsprogramma "duurSAMEN 2024-2030" uit, dat bijdraagt aan het realiseren van de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Het programma richt zich op de thema's Energie, Circulariteit, Klimaatadaptatie en Biodiversiteit.

Het duurSAMEN-beleid sluit nauw aan bij of heeft veel invloed op de economische pijlers Plantaardig, Lokale Economie en Vrijetijdseconomie. Voorbeelden hiervan zijn de realisatie van Ecologische Verbindingszones, de naleving van de Kaderrichtlijn Water, het reserveren van extra ruimte op bedrijventer-

reinen voor circulaire initiatieven en het implementeren van klimaatadaptieve maatregelen ter voorkoming van wateroverlast.

De thema's uit het duurzaamheidskader kunnen gezien worden als potentiële risico's voor het economische beleid en de uitvoering daarvan. Tegelijkertijd bieden verschillende duurzaamheidsmaatregelen juist beheers mogelijkheden die kansen creëren voor economische groei (circulaire economie). Dit vereist een nieuw groeimodel dat groene en inclusieve groei stimuleert en faciliteert.

Hoofdstuk 6 Financieel kader

In de voorgaande hoofdstukken zijn de doelstellingen beschreven. Deze doelstellingen vormen het uitgangspunt om het Uitvoeringsprogramma 2026 – 2029 op te gaan stellen. Om de ambities uit het beleidskader waar te kunnen maken, zijn financiële middelen nodig.

In de meerjarenbegroting zijn voor het Uitvoeringsprogramma Economische kracht structurele middelen opgenomen.

Financieel kader Economische kracht Steenbergen

Jaarschijf	2026	2027	2028	2029
Economische kracht Uitvoeringsprogramma	166.500	166.500	166.500	166.500

Op basis van deze beschikbaar gestelde middelen zal het Uitvoeringsprogramma 2026 – 2029 vorm worden gegeven. De middelen zullen dan naar de drie pijlers worden toebedeeld en binnen de pijlers naar de specifieke activiteiten. Jaarlijks zal de gemeenteraad geïnformeerd worden over de voortgang op de activiteiten, zoals bij het Uitvoeringsprogramma 2022 – 2025 ook werd gedaan.

De financiële middelen zijn bedoeld voor het ontwikkelen en ondersteunen van activiteiten, innovaties en initiatieven. Indien daaruit grotere investeringsvraagstukken vloeien, worden deze apart uitgewerkt en aangeboden aan college en raad.

Binnen de reguliere P&C-cyclus zal verantwoording op de uitgegeven middelen worden gegeven en zal eventuele bijsturing plaatsvinden

Bijlage 1 Evaluatie beleidskader 2022 - 2025

Inleiding

De afgelopen vier jaar heeft de gemeente Steenbergen uitvoering gegeven aan het economische beleidskader 'Economische Kracht 2022-2025'. Binnen dit kader zijn diverse subdoelstellingen en maatschappelijke effecten geformuleerd, met als doel om gericht te kunnen sturen op economische ontwikkelingen. De voortgang is gevolgd aan de hand van zowel kwalitatieve als kwantitatieve indicatoren. Deze evaluatie vormt de basis voor een herijking van het economisch beleid in een nieuw beleidskader. Door middel van jaarlijkse monitoring heeft de gemeente gepoogd de ingezette koers te volgen, bij te stellen waar nodig, en voort te bouwen op successen.

Samen voor een sterke economie

Onder het motto 'Samen voor een sterke economie' heeft de gemeente Steenbergen, in nauwe samenwerking met ondernemers, ondernemersverenigingen en andere stakeholders, gewerkt aan de versterking van de economische pijlers: Agrofood, Bedrijventerreinen, Vrijetijdseconomie (VTE) en Zorg economie. Dit document evalueert het gevoerde beleid en vormt tegelijkertijd het fundament voor de volgende stap: een toekomstgericht beleidskader dat voortbouwt op de huidige lijn.

Cijfers en jaartallen

De gemeente Steenbergen monitort jaarlijks haar economische ontwikkelingen aan de hand van een economische rapportage. Deze jaarlijkse economische rapportages maken gebruik van de, op dat moment, meest recent beschikbare cijfers.

De meest recente rapportage is de economische barometer 2024. Deze barometer maakt gebruik van data uit 2024. De beschikbaarheid van data loopt doorgaans een jaar achter. Een uitzondering hierop vormen de cijfers over de toegevoegde waarde; hiervan zijn de meest recente gemeentelijke gegevens afkomstig uit 2023.

Wat betreft de vrijetijdseconomie voert de gemeente om de twee jaar een meting uit. De meest recente cijfers die hiervoor beschikbaar zijn, dateren eveneens uit 2023.

Het uitgangspunt voor deze evaluatie van het beleidskader is dat de meest recente cijfers uit de economische rapportage als uit de meting van de Vrijetijdseconomie gebruikt worden.

Legenda

In de volgende hoofdstukken worden diverse grafieken gepresenteerd. Hierbij tonen we zowel het absolute aantal als de relatieve stijging (in procenten) van verschillende indicatoren. De absolute aantallen zijn weergegeven in de vorm van staafdiagrammen en corresponderen met de waarden op de linker verticale as. De relatieve stijging is weergegeven als een vloeiende lijn, die correspondeert met de waarden op de rechter verticale as.

We zien dat de absolute aantallen in de verschillende pijlers toeneemt, maar de relatieve procentuele stijging stabiel blijft. Dit komt doordat andere sectoren buiten deze pijlers ook groeiden en die nemen ook een deel voor hun rekening in de procentuele groei.

Evaluatie

Algemeen

Het vorige beleidskader omvatte voor iedere economische pijler specifieke subdoelstellingen en maatschappelijke effecten. Met behulp van verschillende indicatoren werd de voortgang gemonitord en kon er gericht gestuurd worden. Voordat per pijler de individuele indicatoren nader worden toegelicht, is het waardevol om eerst de algemene trend van de Steenbergse economie te bekijken. Dit gebeurt aan de hand van drie kernindicatoren: Toegevoegde Waarde, Werkgelegenheid en Aantal Bedrijven.

Doel Economische Kracht

Sterker ondernemersklimaat ontwikkelen, waardoor Steenbergen voortdurend een meer aantrekkelijke gemeente voor bedrijven en ondernemers wordt.

Beoogd maatschappelijk effect

Een sterker lokaal economisch klimaat dat door de bedrijven en ondernemers in Steenbergen wordt gedragen en groeimogelijkheden biedt voor internationale, nationale en lokale ambities.

Focus

In Steenbergen beschouwen we Agrofood, Bedrijventerreinen en Vrijetijdseconomie als dragers van de lokale economie. Door focus aan te brengen op deze drie dragers wordt de gehele Steenbergse economie versterkt: groei in productiviteit leidt tot toename werkgelegenheid en heeft daarmee een positief effect (toegevoegde waarde) op andere onderdelen van de economie.

Door focus aan te brengen op de drie eerder genoemde economische pijlers en het creëren van de juiste randvoorwaarden is economische ontwikkeling gestimuleerd. Het doel vanuit het beleidskader was:

'een sterker ondernemersklimaat te ontwikkelen, waardoor Steenberg voortdurend een meer aantrekkelijke gemeente voor bedrijven en ondernemers wordt'.

Door de verschillende onderdelen van onze economie goed op elkaar af te stellen, zoals het bieden van ruimte aan ondernemers om te groeien en te ontwikkelen, is gewerkt aan het bereiken van het volgende maatschappelijke effect:

'een sterker lokaal economisch klimaat dat door de bedrijven en ondernemers wordt gedragen en groeimogelijkheden biedt voor zowel internationale als lokale ambities'

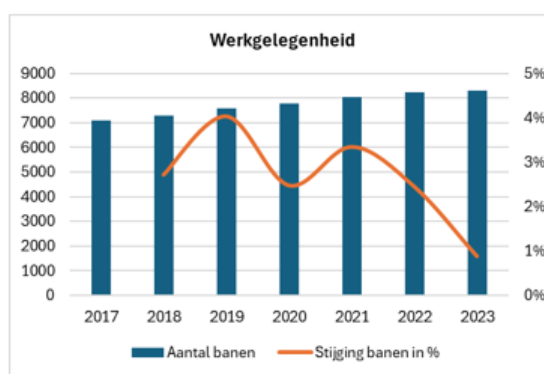
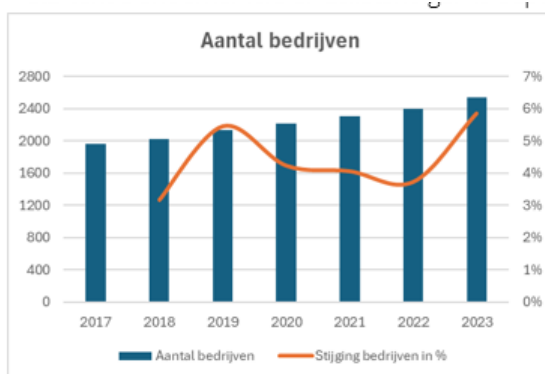
Toegevoegde waarde

De totale toegevoegde waarde is de afgelopen jaren gestegen. Na de COVID-19-periode is er een opvallend snel herstel van de Steenbergse economie te zien. De toegevoegde waarde is het verschil tussen de marktwaarde van productie en de daarvoor ingekochte grondstoffen. Het is dus gelijk aan de omzet minus het aankoopbedrag (niet gelijk aan omzet minus de kosten, dit is winst). De toegevoegde waarde drukt de economische essentie van produceren uit, namelijk het toevoegen van waarde aan een goed. Tussen 2017 en 2020 bleef de toegevoegde waarde relatief stabiel, met een fluctuatie tussen de 480 en 500 miljoen euro. In de jaren 2021 en 2022 is er echter een aanzienlijke stijging, waarbij de toegevoegde waarde in 2022 meer dan 570 miljoen euro bedraagt.

Werkgelegenheid en bedrijvigheid

De werkgelegenheid in Steenberg is de afgelopen jaren gestaag gegroeid, hoewel de uitgaande pendel van inwoners naar andere gemeenten groot blijft. Veel inwoners werken buiten de gemeente, in naburige gemeenten. De afgelopen jaren heeft de gemeente Steenberg zich echter actief gepositioneerd als een aantrekkelijke plek voor bedrijven en ondernemers. Het aantal bedrijven en banen in de gemeente neemt dan ook al jaren toe. De stijging van de werkgelegenheid vakt in recente jaren wel enigszins af, vergeleken met de relatieve groei van het aantal bedrijven. Uit de gegevens van de Barometer 2024 blijkt namelijk dat het aantal startende ondernemers en zelfstandigen in Steenberg in de afgelopen jaren een stijgende lijn vertoont. De extra toevoeging aan banen door startende ondernemers en zelfstandigen is beperkt.

Agrofood

De sector Agrofood is één van de speerpunten binnen het beleidskader 'Economische Kracht 2022-2025' van de gemeente Steenbergen. De geformuleerde doelstelling luidde:

"De positie en het belang van Steenbergen binnen de topsector Agrofood vergroten en verstevigen door samenwerkingsverbanden aan te gaan en een ontwikkelklimaat te initiëren en faciliteren."

Daarbij was het beoogd maatschappelijk effect om een leidende positie te verwerven binnen het regionale Agrofood- en Biobased-programma en om een leidende rol te vervullen in de zogeheten Next Economy Trends.

Het kwantitatieve beleidsdoel was helder: *het aandeel van Agrofood in de economische toegevoegde waarde laten groeien van 30% naar 35% in 2025.*

Aan de hand van de volgende ondersteunende indicatoren werd getracht economische voortgang binnen deze sector te monitoren:

1. Onderwerpen van innovatie en wijze van samenwerking tussen Agrofood en landbouwsector in Steenbergen zijn bekend in 2025.
2. Op het AFC Nieuw Prinsenland worden jaarlijks bijeenkomsten/congressen/beursen van (inter-) nationale betekenis gehouden vanaf 2025.

Subdoel Agrofood

De positie en het belang van Steenbergen binnen de topsector Agrofood vergroten en verstevigen door samenwerkingsverbanden aan te gaan en een ontwikkelklimaat te initiëren en faciliteren.

Beoogd maatschappelijk effect I

Agrofood (en landbouwsector) in Steenbergen verwerven een leidende positie binnen het programma Agrofood/Biobased en vervullen een leidende rol in Next Economy trends

Beleidsdoel Agrofood:

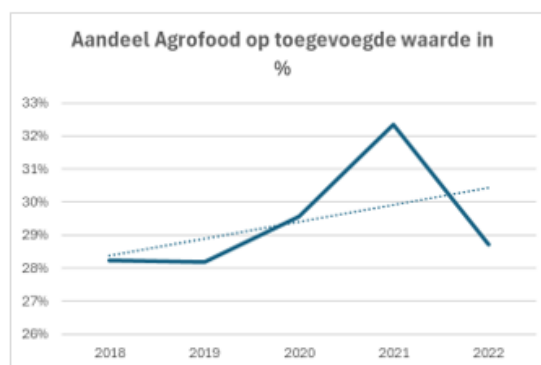
Groeien naar economische toegevoegde waarde van 30% naar 35% in 2025.

Ondersteunende indicatoren:

Onderwerpen van innovatie en wijze van samenwerking tussen Agrofood en landbouwsector in Steenbergen zijn bekend in 2025.
Op het AFC Nieuw Prinsenland worden jaarlijks bijeenkomsten/congressen/beursen van (inter-) nationale betekenis gehouden vanaf 2025.

Toegevoegde waarde Agrofood

Hoewel de economische toegevoegde waarde van de Agrofoodsector de afgelopen jaren duidelijk is gestegen — van circa €140 miljoen in 2017 naar ruim €160 miljoen in 2022 — is het relatieve aandeel in de totale economie ongeveer gelijk gebleven (van 28% naar 29%). Dit komt mede doordat ook andere sectoren, zoals Bedrijventerreinen en Vrijtijdseconomie, sterke groeicijfers laten zien.

Kwalitatieve voortgang

Naast kwantitatieve indicatoren zijn ook kwalitatieve mijlpalen bereikt. De gemeente Steenbergen heeft zich de afgelopen jaren actief gepositioneerd binnen het Agrofood-landschap, onder meer via het AFC

Nieuw-Prinsenland. Deze locatie heeft zich ontwikkeld tot een toonaangevend voorbeeld van innovatie en duurzaamheid binnen de sector.

De aandacht die dit gebied trekt — waaronder werkbezoeken van Koningin Máxima, de commissaris van de Koning, diverse statenleden en Kamerleden — onderstreept de regionale en landelijke erkenning van Steenbergen als koploper.

De contacten met het onderwijs zijn na de coronaperiode hechter dan ooit. We hebben breed contacten gelegd; van Curio tot aan de Universiteit Wageningen. De scholen zijn ook uitgenodigd via diverse Greentechtours, waarin burgemeester Ruud van den Belt onze potentiële onderwijspartners van harte welkom heette op het AFC. Er is grote interesse in onze gemeente als hotspot voor de plantaardige innovaties en de mogelijkheden voor het ontwikkelen van onderwijscampus op het AFC. We werken verder aan het concretiseren van de mogelijke allianties om de campusontwikkeling verder vorm te geven.

In de Regio Deal “West Brabants Welvaren” is de gemeente Steenbergen een actieve partner. We hebben ons als stuurgroeplid samen met de gemeentes Breda en Oosterhout hard gemaakt voor de lobby richting Rijk. En met succes! Want het resultaat van 15 miljoen rijksbijdrage op een totaalinvestering van 30 miljoen zorgt voor een nieuwe investeringsimpuls in de regio. Steenbergen is ook een actieve partner in diverse projecten. Zo werken we samen met de gemeente Bergen op Zoom om de restproducten van agrariërs te koppelen aan innovatieve bedrijven in de regio die behoefte hebben aan deze restproducten. Daarnaast is de gemeente, in samenwerking met de REWIN, Cosun en de provincie betrokken geweest bij de vestiging van een scale-up fabriek op het AFC in Dinteloord, waarvoor we ook een aanzienlijke financiële bijdragen hebben gekregen uit de Regio Deal.

Ook buiten de gemeentegrenzen staan we steeds meer bekend als hotspot waar plantaardige innovaties werkelijkheid worden. We zetten dan ook in op een stevige lobby richting Den Haag en Brussel. Niets voor niets noemde het Huis van den Nederlandse Provincies (HNP – lobbyisten van de provincie in Brussel) Breda én Steenbergen als de vooruitgeschoven posten in Brussel. Dit verhaal blijven we ook vertellen in Den Haag en Brussel. Want plantaardig geniet, mede door de geopolitieke ontwikkeling, steeds meer de aandacht van beleidsmakers en politici in Den Haag en Brussel.

Met onze Canadese partners hebben we een bijzondere band. Naast de band op herdenken, vieren en verbinden, weten we elkaar ook steeds beter te vinden op het economische domein. Eind 2023 en begin 2024 hebben we een aantal bezoeken georganiseerd tussen Steenbergse en Canadese bedrijven. We willen deze economische band graag continueren en verder uitbouwen.

Conclusie Agrofood

De gemeente Steenbergen heeft zich succesvol gepositioneerd als aanjager van het regionale Plantbased en Biobased-programma. Dankzij een krachtig ecosysteem van agrarische bedrijven, kennisontwikkeling en samenwerking binnen het AFC Nieuw-Prinsenland, maar ook met de traditionele agrarische sector, speelt Steenbergen een vooraanstaande rol in de eiwittransitie, verduurzaming en robotisering van de landbouw. Voor de toekomst blijft deze sector van strategisch belang. De inzet op innovatie, duurzaamheid en kennisdeling maakt de plantaardige sector tot een groene motor van de lokale economie.

Bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen vormen een cruciale pijler in de economische structuur van Steenbergen. Zo vindt bijvoorbeeld 17% van de totale werkgelegenheid plaats op de bedrijventerreinen.

De subdoelstelling luidde: *“Ruimte bieden aan bedrijven om zich in Steenbergen op een (nieuw) bedrijventerrein te vestigen en te groeien, met ondersteuning om bestaande terreinen toekomstbestendig in te richten en nieuwe terreinen naar de meest actuele inzichten op te zetten.”*

Het beoogde maatschappelijk effect was tweedelig: *het creëren van voldoende fysieke ruimte én het stimuleren van innovatieve, duurzame vormen van ondernemen.*

De volgende beleidsdoelen voor bedrijventerreinen waren opgesteld:

1. *Groeien naar economische toegevoegde waarde op bedrijventerreinen van 33% naar 35% in 2025*
2. *Stijging van indicator ‘waardering vestigingsklimaat’ naar 7,5 in 2025*

De volgende ondersteunende indicatoren waren geformuleerd:

1. Stijging van de werkgelegenheid op bedrijventerreinen naar 33% in 2025
2. Groeien naar toepassing van duurzame energietoepassingen door 30% van de bedrijven die op een bedrijventerrein zijn gevestigd in 2025
3. Vestigingsruimte voor bedrijven met 15 hectaren uitbreiden in 2025

Subdoel Bedrijventerreinen

Ruimte bieden aan bedrijven om zich in Steenbergen op een (nieuw) bedrijventerrein te vestigen en te groeien, met ondersteuning om bestaande terreinen toekomstbestendig in te richten en nieuwe terreinen naar de meest actuele inzichten op te zetten.

Beoogd maatschappelijk effect II

- Ondernemers hebben de ruimte en gelegenheid zich in Steenbergen op een (nieuw) bedrijventerrein te vestigen en hun bedrijfsvoering vitaal en duurzaam in te blijven richten met vernieuwende business concepten en innovaties.

Beleidsdoelen Bedrijventerreinen:

- Groeien naar economische toegevoegde waarde van 33% naar 35% in 2025.
- Stijging van indicator "waardering vestigingsklimaat" naar 7,5 in 2025.

Ondersteunende indicatoren:

- Stijging van werkgelegenheid op bedrijventerreinen naar 33% in 2025.
- Groeien naar toepassing van duurzame energietoepassingen door 30% van de bedrijven die op bedrijventerrein zijn gevestigd in 2025.
- Vestigingsruimte voor bedrijven met 15 hectaren uitbreiden in 2025.

Toegevoegde waarde Bedrijventerreinen

De economische toegevoegde waarde van de bedrijventerreinen nam de afgelopen jaren toe — van ongeveer 21,5% naar 22,5% van het totaal. Ook hier geldt dat de absolute groei stevig is, maar het relatieve aandeel slechts licht is toegenomen. Deze ontwikkeling is te verklaren door een bredere economische groei in de gemeente.

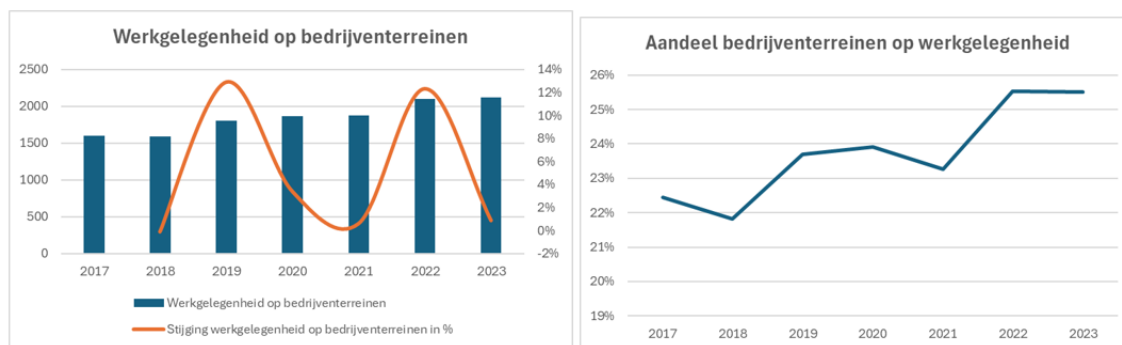

Waardering vestigingsklimaat

In 2017 waardeerden ondernemers het ondernemersklimaat met een 5,2 en het vestigingsklimaat met een 6,2 (bron: VNG-peiling). In 2025 is opnieuw onderzoek gedaan door onderzoeksbureau Enneüs. Ondernemers waarderen in 2025 het ondernemersklimaat met een 6,0. De resultaten van dit onderzoek zullen richting geven aan de toekomstige beleidsinzet.

Werkgelegenheid en verduurzaming

De werkgelegenheid op bedrijventerreinen is gestegen in lijn met de totale werkgelegenheidsgroei in de gemeente. Het aandeel blijft daarmee stabiel rond de 17%.

Op het gebied van duurzaamheid is een duidelijke beweging zichtbaar. Door onder andere netcongestie en geopolitieke onzekerheid (zoals de oorlog in Oekraïne) zijn bedrijven gestimuleerd om energie-efficiënter te werken. Veel ondernemers hebben inmiddels zonnepanelen geïnstalleerd (gele daken in onderstaand plaatje), en verkennen samenwerkingsmogelijkheden voor het delen van energie.

De afname van extern geleverde energie (gas en elektriciteit) wijst op toenemende zelfvoorzienendheid en verduurzaming van de bedrijfsprocessen op onze bedrijventerreinen.

Nieuwe vestigingsruimte

De afgelopen beleidsperiode is gewerkt aan uitbreiding van de beschikbare bedrijfslocaties. In 2022 en 2023 is toegewerkt naar het verkrijgen van programmastatus voor Reinierpolder III als regionaal bedrijventerrein voor de sectoren agrofood, biobased en Aerospace maintenance. Inmiddels is deze status toegekend en wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van 20 hectare strategisch terrein en 10 hectare lokaal bedrijventerrein. Ook op het AFC Nieuw-Prinsenland zijn vrijwel alle kavels inmiddels uitgegeven of onder optie geplaatst.

Conclusie Bedrijventerreinen

De gemeente Steenbergen heeft stappen gezet in het uitbreiden én toekomstbestendig maken van haar bedrijventerreinen. Ondanks beperkte fysieke groei ruimte, is de economische meerwaarde van deze terreinen versterkt.

Door in te zetten op duurzaamheid, modernisering en strategische uitbreiding blijft bedrijvigheid op de bedrijventerreinen een robuuste drager van de Steenbergse economie. Samen met de bedrijvigheid in onze centrumgebieden en op het platteland vormen zij ook komende jaren een sterke basis voor onze lokale economie.

Vrijtijdseconomie

De vrijetijdseconomie (VTE) vormt de derde economische pijler binnen het beleidskader. Naast economische waarde draagt deze sector bij aan het behoud van voorzieningen, versterkt het de leefbaarheid in kernen en verbindt het inwoners én bezoekers met de regio.

De subdoelstelling voor deze pijler luidde: *"De potentie van de vrijetijdseconomie meer benutten."*

Het beoogde maatschappelijke effect: *"Het aantrekken van meer bezoekers en bestedingen van buitenaf ter versterking van de lokale economie en verbetering van de leefbaarheid in de kernen."*

De volgende beleidsdoelstellingen waren geformuleerd:

1. Binnen Vrijtijdseconomie zijn de thema's Agrofood en landbouw erkend in 2025
2. Stijging van het aantal overnachtingen naar 50.000 per jaar in 2025.

Subdoel Vrijetijdseconomie
 Potentie van Vrijetijdseconomie meer benutten.

Beoogd maatschappelijk effect III

- Aantrekken van meer bezoekers en bestedingen van buitenaf ter versterking van de lokale economie en verbetering van de leefbaarheid in de kernen.

Beleidsdoelen Vrijetijdseconomie:

- Binnen Vrijetijdseconomie zijn de thema's Agrofood en landbouw erkend in 2025.
- Stijging van het aantal overnachtingen naar 50.000 per jaar in 2025.

Groei in bestedingen en overnachtingen

De gemeente heeft twee onderzoeken naar de toeristische sector laten uitvoeren (2021 en 2023). Hieruit blijkt een forse stijging in bestedingen in dag- en verblijfstoerisme, namelijk van 8,31 miljoen euro in 2021 naar 11,05 miljoen euro in 2023.

Ook het aantal overnachtingen is flink toegenomen, van 29.300 in 2021 naar 35.700 in 2023. Hoewel het beleidsdoel van 50.000 overnachtingen in 2025 nog niet is bereikt, ligt de gemeente Steenbergen op koers.

Totaal Bestedingen 2021		2023	Stijging
Dagtoerisme	4,3 miljoen	6,1 miljoen	42%
Verblijfstoerisme	3,9 miljoen	4,9 miljoen	26%
Totaal	8,2 miljoen	11 miljoen	34%

Categorie	Aantal overnachtingen (2021)	Aantal overnachtingen (2023)
Hotels	11.200	11.700
Bed- and Breakfasts	1.900	4.700
Campings (toeristisch)	8.000	10.800
Vakantiewoningen	5.500	5.200
Jachthaven (Passanter)	1.000	1.200
Campers	1.500	2.100
Totaal	29.300	35.700

Verbinding met Agrofood en platteland

Een belangrijk beleidsdoel was het erkennen van de thema's Agrofood en landbouw binnen de Vrijetijdseconomie. Deze koppeling komt duidelijk terug in initiatieven in het buitengebied, waar ondernemers inspelen op recreatieve routes, streekproducten en kleinschalige horeca.

Het polderlandschap vormt een sterk recreatief product dat uitnodigt tot fietsen, wandelen en ontdekken. De gemeente heeft ingezet op het vernieuwen van routes, beleving en het versterken van de verbinding tussen stad en land. Zo zijn verschillende wandel- en fietsroutes opnieuw uitgebracht en bieden de ommetjes inwoners en bezoekers een laagdrempelige kijk in het prachtige polderlandschap.

Centrumgebieden Steenbergen en Dinteloord

Binnen de Vrijetijdseconomie nemen de centra van Steenbergen en Dinteloord een bijzondere plaats in. Zij vormen niet alleen economische knooppunten, maar zijn ook belangrijke schakels voor voorzieningen en verblijfstoerisme. Daarnaast transformeren deze gebieden steeds meer naar plekken van ontmoeting en beleving. Diverse initiatieven zijn hier van de grond gekomen, ondersteund door samenwerking met lokale ondernemers.

Conclusie Vrijetijdseconomie

De vrijetijdseconomie draagt bij aan zowel economische vitaliteit als maatschappelijk welzijn. De sector ondersteunt het behoud van voorzieningen, stimuleert lokale bestedingen en verhoogt de leefbaarheid in de kernen.

De groei van het verblijfstoerisme versterkt deze rol nog verder: toeristen brengen niet alleen bestedingen mee, maar helpen ook voorzieningen in kleinere kernen levensvatbaar en toekomstbestendig te houden.

Voor de toekomst blijft deze dubbele waarde essentieel: de Vrijtijdseconomie moet verder ontwikkeld worden als verbindende sector die economie en samenleving bij elkaar brengt. Steenberghe heeft hierin een sterke basis gelegd. Deze basis werken we in regionaal verband verder uit. Daarnaast werken we aan het toekomstbestendig maken van de centrumgebieden. We blijven inzetten op de ingezette koers en werken samen met verschillende stakeholders

Zorgeconomie

Met het opstellen van ons economisch beleidskader is onderzocht welke rol zorgeconomie in de gemeente Steenberghe kan hebben als economische drager of als kans voor economische groei. Vanuit het maatschappelijk perspectief wordt de zorgeconomie voornamelijk bekeken vanuit de vraagzijde. Vanuit economisch perspectief wordt voornamelijk naar de aanbodzijde aan zorg en de toegevoegde waarde gekeken.

Vanuit de vraagzijde van zorgeconomie zal er de komende jaren een stijging zichtbaar blijven. Dit komt mede door een (autonome) vergrijzende bevolking. De gemeente Steenberghe dient zich minimaal te houden aan haar maatschappelijke doelstellingen om in ieder geval te zorgen voor beschikbare en hoogwaardige zorg met als doel: preventief beleid, kwaliteit van leven verbeteren, langer thuis wonen, aanbod laten aansluiten op zorgvraag.

Om van zorg een economische drager (aanbodkant) te maken is allereerst een maatschappelijke ambitie vereist en daarna volgt een actieve economische ontwikkeling.

Wat is er in het coalitieakkoord opgenomen over de zorgeconomie?

In het coalitieakkoord 2022-2026 staat het volgende opgenomen over de zorgeconomie: 'In het beleidskader Economische Kracht wordt stevig ingezet op de drie economische dragers van onze gemeente: agrofood, bedrijventerreinen en vrijetijdseconomie. Het feit dat in West-Brabant en onze eigen gemeente de vergrijzing hoger is dan het landelijk gemiddelde, biedt ook de kans om zorgeconomie daar aan toe te voegen. De komende bestuursperiode gaan we ook hier op inzetten.'

Wat verstaan we onder de zorgeconomie binnen onze gemeente?

De zorgeconomie bestaat uit alle economische activiteiten die direct of indirect een relatie hebben met zorg binnen de gemeente Steenberghe. Dit omvat onder andere zorgverlening (zoals ouderenzorg, jeugdhulp en geestelijke gezondheidszorg), welzijnsdiensten, werkgelegenheid in de zorgsector en investeringen in zorginfrastructuur.

Hoe gaan we nu om met de zorgeconomie?

Vanuit economisch perspectief (aanbodzijde zorg): op dit moment is onze rol voornamelijk faciliterend en werken we vanuit economie reactief met betrekking tot bedrijven in de zorgeconomie. Enkel bedrijven die bij ons aankloppen, helpen wij verder. We ondernemen geen actieve toenadering naar eventuele nieuwe zorgaanbieders.

Als gemeente hebben we de laatste jaren ook geen aanvragen van zorgbedrijven ontvangen. Dit is een signaal dat we (momenteel) niet als een aantrekkelijke omgeving worden gezien door zorgbedrijven.

Vanuit maatschappelijk perspectief (vraagzijde zorg): in Steenberghe werken we preventief. Waar mogelijk voorkomen we een zwaardere zorgvraag. We werken integraal samen binnen Vraagwijzer. Het uitgangspunt is een redzame samenleving. Inwoners leven in gezondheid, blijven langer thuis wonen en helpen elkaar. Indien zorg nodig is en niet vanuit het eigen netwerk geleverd kan worden sluiten we aan op de behoefte. Regionaal zetten we in op innovatie, lokaal zijn we een slimme volger.

Een toekomstbestendig Steenberghe met een hoger welzijnsniveau voor onze inwoners.

Een van de uitdagingen voor een toekomstbestendige gemeente Steenberghe is een gezonde bevolkingsopbouw (jongeren-ouderen, werkenden-niet werkenden). De verwachting is dat de bevolkingskrimp die op de langere termijn optreedt negatieve effecten heeft voor de sociale en economische positie van de gemeente. Voorzieningen en leefbaarheid komen daarmee onder druk te staan. Bovendien heeft ook Steenberghe een aantal grote maatschappelijke opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, woningbouwopgave en de transitie van landbouw.

De gevolgen van deze ontwikkeling zijn te merken in bijna alle beleidsvelden, van onder andere het woonbeleid en de arbeidsmarkt tot het sociaal beleid en de onderwijshuisvesting. Deze trends willen we graag doorbreken en daarvoor is groei nodig. Gemeente Steenberghe wil actief inzetten op een toekomstbestendige gemeente waarin het goed wonen, ondernemen en verblijven is.

Om in Steenberg toekomstbestendig te blijven en in te kunnen zetten op een hoger welzijnsniveau van onze inwoners, willen we ons binnen economie richten op de sector 'plantaardig'. Om te kunnen excelleren en toekomstbestendig te blijven, moeten we durven te kiezen en kiezen we dus voor plantaardig. Door focus aan te brengen kan Steenberg zich gaan onderscheiden. Uit de Economische barometer Steenberg 2023 blijkt ook dat de gemeente Steenberg, ten opzichte van de Brabantse Wal en Nederland in zijn geheel, relatief weinig banen heeft in de zorg. Dit neemt niet weg dat Steenberg zich vanuit Sociaal beleid wel blijft inzetten op de aanbodkant van de zorg.

Conclusie zorg economie

Hoewel de zorgvraag in Steenberg toeneemt door vergrijzing, is de zorg economie geen economische drager. De gemeente vervult een voornamelijk faciliterende rol en ontvangt weinig initiatieven vanuit zorgbedrijven. Om te kunnen excelleren en toekomstbestendig te blijven, moeten we durven kiezen voor plantaardig. Door focus aan te brengen op plantaardig kan Steenberg zich gaan onderscheiden en economisch een belangrijke speler worden in deze branche met bijbehorend het creëren van werkgelegenheid.

In de laatste jaren heeft Steenberg geen aanvragen van zorgbedrijven ontvangen. Dit is een signaal dat we niet als een aantrekkelijke omgeving worden gezien door zorgbedrijven. Dit wordt bevestigd door de uitkomsten uit de Economische barometer Steenberg 2023. Hieruit blijkt dat de gemeente Steenberg, ten opzichte van de Brabantse Wal en Nederland, relatief weinig banen heeft in de zorg. Uiteraard blijft Steenberg zich vanuit Sociaal beleid wel inzetten op de aanbodkant van de zorg.

In het beleidskader Economische kracht 2026 – 2029 wordt daarom geen extra inzet gepleegd op een economische pijler Zorg economie.

Algemene conclusie

De gemeente Steenberg heeft met het beleidskader Economische Kracht 2022–2025 een duidelijke richting bepaald voor haar economische ontwikkeling. De resultaten spreken voor zich: er is een stijging zichtbaar in het aantal bedrijven, de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde in alle topsectoren.

Door focus aan te brengen op drie sectoren – Plantaardig, Lokale Economie en Vrijtijdseconomie – biedt de gemeente stabiliteit én ruimte om te anticiperen op nieuwe economische uitdagingen, zoals geopolitieke onzekerheid, verduurzaming en technologische en innovatieve ontwikkelingen. Het aanbrengen van focus betekent ook het maken van keuzes. Zo is de economische omvang van de sector Zorg economie onvoldoende om hier focus op te leggen.

Brede blik op waarde

De evaluatie laat ook zien dat economische groei niet losstaat van maatschappelijke waarde. Sectoren zoals de Vrijtijdsector en de Lokale Economie leveren niet alleen banen of omzet, maar versterken leefbaarheid, gezondheid en gemeenschapszin.

Een toekomstbestendig economisch beleid houdt dus rekening met zowel harde cijfers als zachte waarden en stuurt op het welzijn voor inwoners én ondernemers.

Reflectie op indicatoren

Een aandachtspunt is de meetbaarheid van doelen. Niet alle indicatoren waren volledig meetbaar geformuleerd, wat sturing lastig maakt. Ook is het verschil tussen absolute en relatieve groei belangrijk: hoewel sectoren fors zijn gegroeid, bleef hun aandeel soms gelijk doordat de totale economie eveneens groeide.

Eindconclusie

De ingezette koers biedt houvast én potentieel. De gemeente Steenberg staat voor de opgave om haar economische fundament verder te versterken, zonder de maatschappelijke dimensie uit het oog te verliezen.

Door strategische keuzes te maken — op gebied van ruimte, duurzaamheid, innovatie en samenwerking — wordt gebouwd aan een krachtige, groene en toekomstbestendige economie die gestoeld is op de pijlers Plantaardig, Lokale Economie en Vrijtijdseconomie en klaar is voor 2040.

Bijlage 2 Overzicht deelnemers participatietraject

1. ONS Steenbergen
2. ZLTO
3. Bedrijvenvereniging AFC Nieuw Prinsenland
4. Glastuinbouwvereniging AFC Nieuw Prinsenland
5. OPS
6. Start To Grow
7. REWIN
8. RWB
9. BOM
10. Gemeente Woensdrecht
11. Gemeente Bergen op Zoom
12. Provincie Noord-Brabant
13. Waterschap Brabantse Delta
14. Samen in de Regio
15. ISD Brabantse Wal
16. Buiten aan de baak
17. VVV Brabantse Wal
18. Jachthaven De Waterkant
19. B&B De Gastvrijheid

Bijlage 3 Omgevingsvisie

In de concept-Omgevingsvisie zijn de volgende onderdelen relevant voor het beleidskader Economische kracht 2026 – 2029.

Omgevingsvisie

In een steeds dynamischer wordende samenleving spelen wij als gemeente een cruciale rol in de afstemming van ruimtelijke, sociale en economische belangen. De omgevingsvisie, die aan het eind van 2025 vastgesteld zal worden, is een beleidsinstrument dat helpt bij het maken van keuzes over de inrichting van onze fysieke omgeving. Het vormt de basis voor het ruimtelijk beleid en heeft invloed op veel andere domeinen, waaronder het economisch beleid. De impact van een omgevingsvisie op dit economisch beleid is niet alleen direct, maar ook indirect, en heeft belangrijke gevolgen voor de lokale economie, werkgelegenheid, bedrijven en inwoners. Bij de vaststelling van het coalitieakkoord en middels een motie van de gemeenteraad is aangegeven dat er geen ruimte wordt geboden voor uitbreiding glastuinbouw. Dit dekt natuurlijk niet de volledige sector tuinbouwsector. Maar wel verstandig om de nuance aan te brengen.

Plantaardig

De omgevingsvisie van Steenbergen stimuleert de plantaardige economie door ruimte te bieden aan agro-gerelateerde bedrijven op het AFC Nieuw-Prinsenland en Reinierpolder III. Dit biedt ook kansen voor samenwerking met het onderwijs, gericht op kennisdeling en het ontwikkelen van toekomstgerichte agrarische vaardigheden. We bieden hiernaast voldoende ruimte voor land- en tuinbouwbedrijven voor het verder ontwikkelen van hun activiteiten binnen onze gemeente.

Indirect bevordert de visie de plantaardige economie door te investeren in groene energie, zoals zonne- en windenergie, en het verbeteren van de infrastructuur. Dit maakt de regio aantrekkelijker voor bedrijven uit deze sectoren en zorgt voor nieuwe werkgelegenheid. Door deze ontwikkelingen kan de lokale economie groeien, terwijl duurzaamheid en innovatie in de plantaardige sector worden gestimuleerd.

Lokale economie

De omgevingsvisie van Steenbergen heeft directe invloed op de lokale economie door ruimte te bieden voor de ontwikkeling van lokaal mkb op de bedrijventerreinen in Dinteloord en Steenbergen en het versterken van de centrumgebieden in Dinteloord en Steenbergen. We bieden een aantrekkelijke omgeving voor ondernemers door betere infrastructuur en specifieke gebieden voor bedrijven, detailhandel en andere publieke functies. Op deze manier bevorderen we ook de samenwerking tussen ondernemers onderling en kunnen zij elkaar versterken.

Indirect stimuleert de visie de lokale economie door de verbetering van de openbare ruimte, zoals winkelgebieden en openbare voorzieningen. Dit maakt het centrum aantrekkelijker voor inwoners en bezoekers, wat leidt tot meer consumenten en werkgelegenheid. De combinatie van een goed georganiseerd bedrijventerrein en een levendig centrum draagt bij aan een sterke, duurzame lokale economie.

In de kleine kernen worden geen nieuwe bedrijventerreinen toegestaan om het dorpse karakter en de ruimtelijke kwaliteit te behouden. In de dorpscentra is alleen ruimte voor kleinschalige, dorpse voorzieningen die passen bij de schaal, functie en identiteit van het dorp en bijdragen aan de leefbaarheid van de lokale gemeenschap.

Vrijtijdseconomie

De omgevingsvisie van Steenbergen heeft een directe impact op de vrijetijdseconomie door ruimte te creëren voor zowel kleinschalige als grootschalige recreatieve verblijven. Voor kleinschalig recreatief verblijf (zoals B&B's en minicampings) worden mogelijkheden geboden die bijdragen aan het aantrekken van gasten en toeristen. Deze kleinschalige initiatieven dragen bij aan de diversiteit en aantrekkelijkheid van het recreatieve aanbod in de regio.

Voor grootschalig recreatief verblijf, zoals campings en vakantieparken, wordt deze ontwikkeling alleen toegestaan op de specifiek in de omgevingsvisie aangeduide locaties. Dit zorgt ervoor dat de grootschalige ontwikkelingen goed passen binnen het bestaande landschap en de lokale infrastructuur.

Indirect stimuleert de visie de vrijetijdseconomie door de verbetering van de infrastructuur, zoals de bereikbaarheid van toeristische plekken en de ontwikkeling van horeca en verblijfsaccommodaties. Een aantrekkelijker aanbod aan recreatiemogelijkheden en een betere verbinding met andere regio's zorgt voor meer bezoekers, wat de lokale horeca, detailhandel en andere vrijetijdsbedrijven ten goede komt. Dit versterkt de lokale economie op lange termijn.